

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
„W REJONIE ULIC STAROGARDZKIEJ I PELPLIŃSKIEJ ”
W POZNANIU

KIEROWNIK ZESPOŁU OPRACOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH
MGR JOANNA ZOMERSKA

AUTOR OPRACOWANIA
MGR INŻ. ANNA MOCZKO

KONSULTACJE W ZAKRESIE AKUSTYKI
MGR KRYSZYNA BEREZOWSKA-APOLINARSKA
BIEGŁY Z LISTY WOJEWODY WLKP. NR 0006

POZNAŃ, MARZEC 2022 R. /15 LIPCA 2022*

* PROGNOZA ZAKTUALIZOWANA NA WYŁOŻENIE PROJEKTU MPZP DO PUBLICZNEGO WGLĄDU

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
1.1. Informacje wstępne.....	3
1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania	3
1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania.....	3
1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy.....	4
2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	7
2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	7
2.2. Rzeźba terenu	8
2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe	8
2.4. Zasoby naturalne.....	9
2.5. Gleby	9
2.6. Warunki wodne	9
2.7. Szata roślinna i zwierzęta	10
2.8. Klimat lokalny	11
2.9. Jakość powietrza atmosferycznego.....	12
2.10. Klimat akustyczny	14
2.11. Jakość wód	16
2.12. Dziedzictwo kulturowe	17
3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY.....	17
4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU	18
4.1. Cel opracowania projektu planu	18
4.2. Ustalenia projektu planu	19
4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami.....	21
4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu	22
5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	23
6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO ..	27
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	27
6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne.....	28
6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	28
6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i zwierzęta	29
6.5. Oddziaływanie na krajobraz	30
6.6. Oddziaływanie na ludzi.....	31
6.7. Oddziaływanie na powietrze	32
6.8. Oddziaływanie na klimat lokalny.....	33
6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny.....	34
6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe.....	38
6.11. Oddziaływanie na dobra materialne.....	38
6.12. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	38
6.13. Oddziaływanie transgraniczne.....	38
7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	39
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP.	39
9. STRESZCZENIE I WNIOSKI.....	40

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

- Uwarunkowania i powiązania przyrodnicze obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle ortofotomapy miasta Poznania
- Zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego i lotniczego w porze dziennie-wieczorno-nocnej (L_{DWN}) i w porze nocnej (L_N) – w stanie istniejącym w roku 2017, oraz strefy wewnętrzna i zewnętrzna obszaru ograniczonego użytkowania (OOU) lotniska Poznań-Ławica w Poznaniu z 2012 r.
- Dokumentacja fotograficzna obszaru opracowania
 - Oświadczenie autora prognozy
 - Oświadczenie kierownika Zespołu Opracowań Środowiskowych

1. WPROWADZENIE

1.1. Informacje wstępne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu.

Projekt planu miejscowego sporządzany jest na podstawie uchwały Nr XXIII/425/VIII/2020 Rady Miasta Poznania z dnia 25 lutego 2020 r. Uchwała dotyczy fragmentu osiedla Smochowice, położonego w zachodniej części miasta Poznania, u zbiegu ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej. Projekt planu obejmuje działki nr 82/3, 82/4, 81/3, 81/4, 80/10 i 80/12, ark. 26, obręb Krzyżowniki. Jego powierzchnia wynosi ok. 2160 m². Szczegółowy przebieg granicy projektu mpzp przedstawiono na tle zdjęcia lotniczego na załączniku nr 1 do prognozy.

Projekt planu położony jest na obszarze, na którym obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Smochowice Południe” w Poznaniu¹. Plan miejscowy „Smochowice Południe” od strony południowej graniczy z kolei z opracowywanym projektem mpzp „LOTNISKO POZNAŃ-ŁAWICA I III RAMA KOMUNIKACYJNA - odcinek północno zachodni”².

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty planów zagospodarowania przestrzennego, wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z art. 46 ust. 2 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają również zmiany planów miejscowych.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego (...), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”. Stosownie do tej ustawy, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procedury sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jej głównym celem jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko przyrodnicze, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu różnych form zagospodarowania przestrzennego. W tym celu, w prognozie ocenia się relacje pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny,

¹ Uchwała Nr XXX/285/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 15 stycznia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2008 r., Nr. 40, poz. 824)

² Uchwała Nr IX/63/V/2007 z dnia 6 marca 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „LOTNISKO POZNAŃ - ŁAWICA i III RAMA KOMUNIKACYJNA odcinek północno-zachodni” w Poznaniu

a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie planu miejscowego.

Stosownie do wymogu art. 53 ustawy jw., zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i art. 58 ustawy: Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem WOO-III.411.297.2020.PW.1 z dnia 11.09.2020 r. i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu pismem NS.9011.2.176.2020.KL z dnia 18.08.2020 r.

1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Krygowski B., *Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. I Geomorfologia*, PTPN, Wydż. Mat.-Przr., Komitet Fizjograficzny, Poznań 1961,
- Kondracki J., *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Seneta W. Dolatowski J., *Dendrologia*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1997,
- Przyroda miasta Poznania, Urząd Miasta Poznania Wydział Ochrony Środowiska, Poznań 2009,
- *Wśród zwierząt i roślin*, pod red. J. Wiesiołkowskiego, Kronika Miasta Poznania, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2002.

Materiały kartograficzne:

- mapa zasadnicza z nakładką U (uzbrojenie terenu w infrastrukturę techniczną),
- mapa glebowo-rolnicza,
- mapa ewidencyjna w skali 1: 1000,
- Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1988/9,
- Mapa sozologiczna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1992,
- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471 - Poznań N-33-130-D, Państwowy Instytut Geologiczny, 1990,
- Mapa geomorfologiczna Niziny Wielkopolsko-kujawskiej pod red. B. Krygowskiego (edycja 2007 r. – Instytut Geologii i Geoinformacji Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych UAM Poznań),
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Główny Użytkowy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Atlas geologiczno-inżynierski Poznania – Mapy serii geologiczno-inżynierskich na głębokościach 1 m, 2 m, 4 m, 5 m w skali 1:10 000, Mapa gruntów antropogenicznych w skali 1:10 000, Mapa warunków budowlanych na głębokości 2 m p.p.t. w skali 1:10 000, Mapa głębokości do pierwszego zwierciadła wody podziemnej w skali 1:10 000, arkusz N-33-130-D-a-4, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, 2013-2017 r.,
- Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania - narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej. Praca zbiorowa, red. Kaczmarski M., Pędziwiatr K., Kaczmarek J. Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013.

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1973, tekst jednolity z późn. zm),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2021 r., poz. 2373, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2022 r. poz. 503, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2022 r. poz. 84, tekst jednolity),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2021 r., poz. 710, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2022 r., poz. 699, tekst jednolity),

- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2021 r., poz. 2351, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2021 r., poz. 2233, tekst jednolity z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2022r., poz. 888, tekst jednolity z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1065, tekst jednolity, z późn. zm.),
- Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. *w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu* (Dz. U. z 2021 r. poz. 845, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826) – akt archiwalny,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji* (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1340) – akt uznany za uchylony z dniem 04 sierpnia 2021 r.,
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 20 lipca 2021 r. *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na strategicznych mapach hałasu, sposobu ich prezentacji i formy ich przekazywania* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1325),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183, Dz.U. 2020 poz. 26),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U z 2014 r. poz. 1408),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. *w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* (Dz. U. z 2016 r., poz.1967; rozporządzenie zachowało moc do dnia 22 grudnia 2021 r. i może być zmieniane),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 13 lipca 2021 r. *w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1576),
- Uchwała Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 roku w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja poznańska (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20 lipca 2020 r., poz. 5956),
- Uchwała Nr XVIII/302/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 stycznia 2012 r. *w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Poznań-Ławica w Poznaniu* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2012 r., poz. 961),
- Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. *w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania”* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 21 stycznia 2014 r., poz. 487), w tym *Mapa akustyczna miasta Poznania 2012* (Część I) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr LXIX/1253/VII/2018 Rady Miasta Poznania z dnia 26 czerwca 2018 r. *w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania”* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 4 lipca 2018 r., poz. 5498),
- Uchwała Nr LIV/978/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 26 września 2017 r. *w sprawie „Programu ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2017-2020, z perspektywą do 2024 roku”*,
- Uchwała Nr XXX/285/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Smochowice Południe” w Poznaniu. (Dz. Urz. Woj. Wlkp., z 2008 r., Nr. 40, poz. 824),
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. *w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy* (Dz.U.U.E.L.2008.152.1),
- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko*.

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- Atlas geochemiczny Poznania i okolic, Lis J., Pasieczna A., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2005,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr XXXI/299/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 18 stycznia 2008 r.,
- Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, MPU, Poznań 2012 r.,
- Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, MPU, Poznań 2021 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.,
- Uchwała Nr XXIII/425/VIII/2020 Rady Miasta Poznania z dnia 25 lutego 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu,
- Uchwała Nr IX/63/V/2007 z dnia 6 marca 2007 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „LOTNISKO POZNAŃ - ŁAWICA i III RAMA KOMUNIKACYJNA odcinek północno-zachodni” w Poznaniu,
- Analiza zasadności przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Smochowice Południe” w zakresie działek o nr. ewid. 82/3, 82/4, 81/3 i 81/4, a także o nr. ewid. 80/10 i 80/12, ark. 26, obręb Krzyżowniki, MPU, Poznań, sierpień 2019 r.
- Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Smochowice Południe” w Poznaniu, Proeko – Plan PROJEKTOWANIE URBANISTYCZNE Alicja Czaban, Poznań, lipiec 2007 r.,
- projekt uchwały Rady Miasta Poznania w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu, MPU 2022,
- Stan środowiska w województwie wielkopolskim Raport 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań 2020,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, Raport wojewódzki za rok 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań 2021,
- Syntetyczny raport z klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych wykonanej za 2019 rok na podstawie danych z lat 2014-2019, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Warszawa, wrzesień 2020 r.,
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu, www.gios.gov.pl,
- Chmał R., Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej Polski 1:50000, arkusz Poznań (471), Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1997,
- *Mapa akustyczna miasta Poznania wraz z programem ochrony środowiska przed hałasem, Etap I: Mapa akustyczna m. Poznania*, Centrum Badań Akustycznych, Fundacja Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań, czerwiec 2007 – akt archiwalny,
- *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, Iemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017.

Inne źródła:

- wizja terenowa (luty 2022 r.)
- dokumentacja fotograficzna (MPU, lipiec 2018 r., lipiec 2021 r., luty 2022 r.)
- www.poznan.pios.gov.pl
- www.poznan.wios.gov.pl
- bip.poznan.pl
- bazagis.pgi.gov.pl
- geoportal.pgi.gov.pl
- www.natura2000.gdos.gov.pl
- mapa SIP ZGKM GEOPOZ
- geoserwis.gdos.gov.pl,
- geoportal.kzgw.gov.pl.
- <https://poznanairport.pl/>

Informacje uzyskane z powyższych materiałów oraz obserwacje zebrane podczas wizji terenowej pozwoliły na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru – w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki gruntowe, warunki wodne, szatę roślinną i zwierzęta, gleby, klimat lokalny. Na podstawie powyższych materiałów określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód i klimatu akustycznego oraz wskazano obecny sposób i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem planu oraz jego najbliższego otoczenia. Czynnikiem uniemożliwiającym zidentyfikowanie wszystkich przedstawicieli flory i fauny występujących na obszarze projektu mpzp była ograniczona dostępność do terenów objętych projektem planu.

Ponadto, w prognozie dokonano analizy i oceny ustaleń projektu planu oraz skutków ich realizacji dla środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem wpływu na jego podstawowe elementy.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz stopień szczegółowości ustaleń projektu planu miejscowego.

2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Obszar projektu mpzp „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu położony jest w zachodniej części Poznania, na terenie Smochowic i obejmuje niezabudowane działki nr 82/3, 82/4, 81/3 i 81/4 ark. 26, obręb Krzyżowniki oraz działki nr 80/10 i 80/12, ark. 26, obręb Krzyżowniki zabudowane budynkiem mieszkalnym.

Niezabudowane działki porośnięte są trawą, tylko od frontu, równoległe do ulicy Pelplińskiej, posiadają wybrukowany parking dla samochodów osobowych. Działki są czasowo użytkowane m.in. jako parking dla samochodów ciężarowych i osobowych.

Istniejący we wschodniej części projektu budynek mieszkalny jest trzykondygnacyjny. Powierzchnia gruntu zabudowanych działek praktycznie w całości jest wybrukowana. Od frontu i z tyłu zabudowanych nieruchomości posadzono drzewa i krzewy. Na tyłach nieruchomości wyznaczono miejsca postojowe dla samochodów.

Wjazdy na wszystkie działki odbywają się z ul. Pelplińskiej. Bezpośrednią obsługę komunikacyjną obszaru opracowania zapewniają ulice Starogardzka i Pelplińska - leżą one poza projektem planu.

Otoczenie obszaru projektu planu stanowią:

- od strony zachodniej – ul. Starogardzka, a za nią tereny niskiej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z zabudową usługową, za którymi znajdują się z kolei tereny zieleni w dolinie Krzyżanki, i dalej teren ogrodów działkowych ROD im. Karola Marcinkowskiego,
- od strony północnej – tereny niskiej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej osiedla Smochowice oraz w dalszej odległości teren zabudowy usługowej położony wzdłuż ul. J. H. Dąbrowskiego, oddalony od obszaru projektu o ok. 440 m,
- od strony wschodniej – tereny niskiej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej osiedla Smochowice, dalej poza osiedlem znajdują się tereny ogrodów działkowych ROD „Wiepofama” i ROD „Szafirek”,
- od strony południowej – ul. Pelplińska, a przy niej teren niskiej zabudowy usługowej (obecnie funkcjonują tu firmy „Urządzeni.com” – oferująca meble i wykończenie wnętrz i „ZAR-KOM” – oferująca laptopy, komputery, monitory itp.) oraz teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z zabudową usługową i dalej - poza osiedlem Smochowice - teren lotniska Poznań-Ławica (obszar projektu planu oddalony jest o ok. 530-540 m od pasa startowego lotniska).

W ulicach Starogardzkiej i Pelplińskiej przebiegają elementy sieci infrastruktury technicznej, obejmujące: sieć gazową, sieć wodociągową, sieć kanalizacji sanitarnej, napowietrzną linię energetyczną oraz podziemne linie telekomunikacyjne.

Obszar opracowania obsługiwany jest komunikacją publiczną autobusową biegnącą w oddalonej na północ od granic opracowania ul. J. H. Dąbrowskiego.

2.2. Rzeźba terenu

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski³ obszar projektu planu mpzp „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu położony jest w obrębie mezoregionu Pojezierze Poznańskie (315.51), który stanowi część makroregionu Pojezierza Wielkopolskiego (315.5).

Obszar opracowania stanowi fragment równiny sandrowej ukształtowanej w epoce plejstocenu w wyniku typowej proglacialnej sedymentacji sandrowej. Położony jest na najwyższym poziomie równiny sandrowej.

Obszar projektu mpzp jest płaski. Leży na wysokości od 92,28 m n.p.m. przy wschodniej granicy do 91,98 m n.p.m. przy zachodniej granicy projektu mpzp.

Rzeźba terenu nie powoduje ograniczeń w zainwestowaniu omawianego obszaru.

2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe

Zgodnie z informacjami zobrazowanymi na Szczegółowej mapie geologicznej⁴, utwory czwartorzędowe obszaru opracowania reprezentowane są przez plejstocenyjskie piaski i żwiry wodnolodowcowe poziomu sandrowego I, powstałe podczas fazy poznańskiej zlodowacenia bałtyckiego. Osady te pokrywają cały opracowywany obszar projektu planu.

Zgodnie z bardziej szczegółowymi informacjami zawartymi w Atlasie geologiczno-inżynierskim, w którym dokonano oceny warunków geologiczno-inżynierskich na terenie Poznania⁵, na analizowanym obszarze występują przeciętne warunki budowlane.

W zachodniej części obszaru opracowania, w pobliżu ul. Starogardzkiej, można spodziewać się przypowierzchniowych gruntów antropogenicznych, zbudowanych z nasypów niebudowlanych (*QhAn*). Miąższość przypowierzchniowych gruntów antropogenicznych może w tej części obszaru opracowania sięgać do głębokości ok. 0,5 m p.p.t. Osady te mają różne pochodzenie i zróżnicowany skład granulometryczny. Zróżnicowanie i różny wiek tych osadów powoduje ich niejednorodny i nierównomierny na całym obszarze stopień zagęszczenia, wpływający na tworzenie niekorzystnych warunków budowlanych. W przypadku posadowienia nowych obiektów budowlanych grunty te wymagają każdorazowo szczegółowych badań geotechnicznych.

Na całym obszarze opracowania do głębokości 10 m p.p.t. panują prawie jednolite warunki gruntowe. Pod warstwą gruntów antropogenicznych do głębokości 2 m p.p.t. zalegają plejstocenyjskie, wodnolodowcowe grunty niespoiste – osady serii *QpGfNsp*. Litologicznie są to głównie średniozagęszczone i zagęszczone piaski o różnej granulacji, żwiry, sporadycznie pospółki i otoczaki. Do serii osadów wodnolodowcowych mogły także zostać zaliczone niewielkie przewarstwienia gruntów spoistych (głównie gliny pylaste, pyły, pyły piaszczyste, ily, ily pylaste), znajdujące się w obrębie omawianego kompleksu utworów, będące efektem wytapiania osadów z martwego lodu. Osady serii *QpGfNsp* charakteryzują się korzystnymi właściwościami fizycznymi i mechanicznymi i stanowią dobre podłoże do bezpośredniego posadowienia budynków. W zachodniej połowie obszaru opracowania osady te sięgają głębiej – do 4 m p.p.t. Po stronie wschodniej na głębokości 4 m p.p.t. występują plejstocenyjskie lodowcowe grunty niespoiste – osady serii *QpGNsp*, które zalegają też w głębszych (5 i 6 m p.p.t.) warstwach całego obszaru. Charakteryzują się one korzystnymi właściwościami fizycznymi i mechanicznymi, na potrzeby posadawiania obiektów budowlanych. Pod tymi osadami na głębokości 8 i 10 m p.p.t. zalegają lodowcowe grunty spoiste – osady serii *QpGsp*, charakteryzujące się średniokorzystnymi właściwościami fizycznymi i mechanicznymi na potrzeby posadawiania obiektów budowlanych.

Analizując informacje przedstawione na Mapie hydrograficznej⁶ można stwierdzić, że grunty w granicach obszaru opracowania charakteryzują się zróżnicowaną przepuszczalnością wynikającą z obecności gruntów antropogenicznych.

³ Według najnowszego podziału z 2016 r., sporządzonego w ramach zlecenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, pod nazwą „Weryfikacja przebiegu granic regionów fizyczno-geograficznych w formacie SHP (shapefile)”, realizowanego przez Instytut Ochrony Środowiska, Państwowy Instytut Badawczy, na podstawie ostatniego podziału fizyczno-geograficznego opracowanego przez prof. Jerzego Kondrackiego (1998, 2000) (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>)

⁴ Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471 - Poznań N-33-130-D Państwowy Instytut Geologiczny, 1990

⁵ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r. (aktualizacja 2013-2017) Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy, Baza danych Geologiczno-Inżynierskich – BDGI, mapy geologiczno-inżynierskie 1:10 000, Atlas Poznania – arkusz N-33-130-D-a-4

2.4. Zasoby naturalne

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci udokumentowanych złóż kopalin⁷. Cały analizowany obszar znajduje się również poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP), a także gruntów leśnych.

2.5. Gleby

Zgodnie z informacjami zilustrowanymi na mapie glebowo-rolniczej, w granicach analizowanego obszaru występują tereny zabudowane (miejskie i osiedlowe) – Tz. Pierwotnie gleby tego terenu były glebami ornymi kompleksu żytniego bardzo słabego (żytnio-łubinowego), zaliczanymi do gleb pisakowych różnych typów genetycznych (bielicowe, rdzawe, brunatne kwaśne), wykształconych na piaskach słabo gliniastych, pod którymi poniżej 50 cm zalegają piaski luźne lub słabo gliniaste – 7ABps/p⁸.

Gleby występujące w rejonie opracowania projektu mpzp charakteryzują się odczynem lekko kwaśnym (pH 6,0-6,7)⁹.

2.6. Warunki wodne

Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym obszar projektu planu „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym rzeki Warty, w granicy zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Samica Kierska (PLRW6000231871299). Obszar projektu planu leży w zasięgu naturalnej zlewni jeziora Kierskiego. W jego granicach nie występują wody powierzchniowe, a sam obszar znajduje się poza zasięgiem 0,2%, 1% i 10% wód powodziowych.

Wody podziemne

Obszar miasta Poznania położony jest obrębnie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 60 (PLGW600060).

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na Mapie hydrograficznej¹⁰, na obszarze objętym projektem mpzp pierwsze zwierciadło wód podziemnych (wody gruntowe) występuje na głębokości od 1 do 2 m p.p.t. Zwierciadło wód gruntowych ma charakter swobodny, podlegający wahaniom sezonowym, a zasilanie odbywa się głównie poprzez bezpośrednią infiltrację wód opadowych.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi na Mapie hydrogeologicznej¹¹, obszar przedmiotowego projektu mpzp zlokalizowany jest w obrębnie jednostki hydrogeologicznej 1cTr/I (trzeciorzędowe piętro wodonośne), w obrębnie której głównym poziomem wodonośnym jest mioceński poziom zbiornika wielkopolskiego, zbudowany z piasków drobnoziarnistych i mułkowatych. W obszarze opracowania miąższość tego poziomu mieści się w granicach od 20 m do 40 m. Poziom ten jest poziomem subartezyjskim, napiętym przez nieprzepuszczalną warstwę iłów poznańskich, którego zwierciadło wody stabilizuje się na głębokości od kilku do kilkunastu metrów pod powierzchnią terenu. Głębokość występowania głównego użytkowego poziomu wodonośnego w obrębnie analizowanego obszaru wynosi 50-100 m. Zasilanie poziomu mioceńskiego zachodzi na skutek przesączania się wody z poziomów czwartorzędowych, jak również (lokalnie) poprzez przypiły w oknach hydrogeologicznych. Nadkład tego poziomu tworzą utwory słabo i bardzo słabo przepuszczalne (gliny morenowe, iły poznańskie), w związku z czym, stopień zagrożenia zanieczyszczeniem głównego poziomu wodonośnego jest bardzo niski (czas potencjalnej migracji zanieczyszczeń wynosi ponad 100 lat do 8000 lat).

Nie uzyskano informacji wskazujących na występowanie w granicach projektu mpzp studni ujmujących wody trzeciorzędowe lub czwartorzędowe, jak również lokalizacji stref ochronnych ujęć wody. Cały analizowany obszar znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

⁶ Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań 1988/9

⁷ geoportal.pgi.gov.pl

⁸ Mapa glebowo-rolnicza Stan gleb, Wojewódzkie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Poznaniu 1983 r.

⁹ Atlas geochemiczny Poznania i okolic, Lis J., Pasieczna A., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2005

¹⁰ Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D POZNAŃ

¹¹ Mapa hydrogeologiczna w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), wersja cyfrowa

2.7. Szata roślinna i zwierzęta

Z uwagi na całkowite, antropogeniczne przekształcenie terenu objętego projektem MPZP „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu, teren ten jest pozbawiony autogenicznych zbiorowisk roślinnych, a występująca tu roślinność składa się z planowo posadzonych drzew i krzewów, zajmujących nieduże powierzchnie na obrzeżach zabudowanych działek oraz z trawiastej powierzchni porastającej pozostałe niezabudowane działki.

Przy frontowym ogrodzeniu zabudowanych działek - przy ul. Pelplińskiej, rosną młode egzemplarze drzew i krzewów: trzy żywotniki zachodnie (*Thuja occidentalis*), forsycja (*Forsythia sp.*) i bez lilak (*Syringa vulgaris*). Przy tylnych ogrodzeniach tych działek rosną m.in.: bzy lilaki (*Syringa vulgaris*), dwa świerki srebrzyste (*Picea pungens*), jałowiec skalny Skyrocket (*Juniperus scopulorum* 'Skyrocket').

Spontaniczna, ruderalna roślinność porasta najmniej użytkowane powierzchnie niezabudowanych działek, głównie przy ich ogrodzeniu. Przy zachodniej granicy działek, ale już po stronie ul. Starogardzkiej, na granicy projektu MPZP, rośnie drzewo czeremchy (*Prunus sp.*) oraz naturalny żywopłot z tawuły (*Spiraea sp.*).

Ze względu na charakter użytkowania terenów położonych w granicach projektu MPZP zróżnicowanie lokalnej fauny jest niewielkie. Ogrodzenie terenu oraz pokrycie jego części brukiem przyczyniło się do zmniejszenia terenów dostępnych dla zwierząt. Różnorodność gatunkowa przedstawicieli fauny ograniczona została głównie do gatunków przystosowanych do życia w warunkach miejskich, w sąsiedztwie terenów zabudowanych.

Znajdująca się na tym terenie roślinność jest typowa dla terenów zabudowanych czy też terenów zieleni urządzonej i stanowi siedlisko dogodnie dla bytowania gatunków zwierząt pospolicie występujących na terenie całego miasta. Występujące tu bezkręgowce należą do gatunków bytujących wokół zabudowań lub w ich sąsiedztwie - związane są ze środowiskiem miast, przez co w dużej części są gatunkami synantropijnymi. Spośród owadów, na powierzchniach porośniętych roślinnością trawiastą, a miejscami ruderalną, spotkać można pasikonika zielonego (*Tettigonia viridissima*), nadrzewka długoskrzydłego (*Meconema thalassium*), wiele gatunków szarańczaków (*Acridoidea*), skorka pospolitego (*Forficula auricularia*), kowala bezskrzydłego (*Pyrrhocoris apterus*) oraz biedronkę siedmiokropkę (*Coccinella septempunctata*).

Na obrzeżach działek, w zacienionych miejscach, przy ogrodzeniu, gdzie gromadzą się butwiejące szczątki roślinne, obserwowana jest większa liczebność ślimaków. W miejscach tych występują takie gatunki, jak: ślimak ogrodowy (*Cepaea hortensis*), ślimak gajowy (*Cepaea nemoralis*) oraz winniczek (*Helix pomerrina*). Należy wspomnieć, że spośród ww. ślimaków, winniczek jest gatunkiem objętym częściową ochroną na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.¹²

W granicach omawianego terenu nie występują żadne zbiorniki i cieki wodne, w związku z czym tereny te nie są atrakcyjne dla przedstawicieli rodzimych płazów i gadów.

Tereny zurbanizowane sprzyjają występowaniu gatunków synantropijnych awifauny, takich jak: gołąb miejski (*Columba livia f. urbana*), sierpówka (*Streptopelia decaocto*), sroka (*Pica pica*), wróbel zwyczajny (*Passer domesticus*), mazurek (*Passer montanus*), kawka zwyczajna (*Coloeus monedula*). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, wszystkie wyżej wymienione ptaki podlegają ochronie gatunkowej, przy czym gołąb miejski, sroka i wrona są gatunkami objętymi ochroną częściową, a pozostałe ochroną ścisłą.

W obszarze opracowania ssaki reprezentowane są głównie przez gatunki niewielkich rozmiarów, zaliczane do rzędu gryzoni (*Rodentia*) oraz ssaków owadożernych (*Insectivora*). W pobliżu zabudowań można zaobserwować zwierzęta, takie jak np.: mysz polna (*Apodemus agrarius*), mysz domowa (*Mus musculus*). Z uwagi na zagospodarowanie i przekształcenia terenu oraz jego ogrodzenie, na terenach tych nie odnotowano obecności przedstawicieli większych gatunków ssaków.

Opisana powyżej, dość ograniczona, bioróżnorodność flory obszaru opracowania determinuje podobną, ograniczoną różnorodność gatunkową fauny bytującej na analizowanym terenie. Należy przypomnieć, że na kształtowanie różnorodności zwierząt bytujących w obszarze opracowania znaczący wpływ ma również jego oddzielenie barierami komunikacyjnymi, ograniczona dostępność oraz użytkowanie terenu przez ludzi.

¹² rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183, Dz.U. 2020 poz. 26)

2.8. Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej (Woś 1994) obszar objęty granicami planu, podobnie jak obszar całego Poznania, należy do Regionu Środkowowielkopolskiego.

Z uwagi na specyficzne warunki panujące w obrębie miasta, lokalne warunki klimatyczne odbiegają nieco od warunków klimatycznych, obserwowanych w obrębie niezabudowanych terenów zlokalizowanych w zasięgu Regionu Środkowowielkopolskiego. Na modyfikację mikroklimatu w granicach aglomeracji miejskich wpływa szereg czynników pochodzenia antropogenicznego, w tym między innymi emisja do atmosfery znacznych ilości sztucznie wytwarzanego ciepła (m.in. na skutek spalania paliw w instalacjach grzewczych), emisja zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, czy też obecność intensywnej zabudowy, wpływającej niekorzystnie na proces przewietrzania. Z uwagi na powyższe, w obrębie miast obserwuje się częstsze występowanie chmur o budowie pionowej, częstsze występowanie opadów atmosferycznych i mgieł, mniejszą liczbę dni pogodnych, zmniejszenie prędkości wiatru, a także większą częstotliwość występowania cisz. Czynniki te wpływają jednocześnie na pojawianie się na terenach miejskich specyficznej cyrkulacji powietrza między terenami intensywnie zabudowanymi, a terenami podmiejskimi.

Poniższą charakterystykę poszczególnych wskaźników klimatycznych dla obszaru Poznania oparto na danych meteorologicznych z lat 1981-2015, uzyskanych ze stacji synoptycznej IMGW-PIB Poznań-Ławica (330)¹³.

Średnia roczna temperatura powietrza w Poznaniu w wieloleciu wynosiła 9,0°C, przy czym w latach 1981-2015 zaobserwowano niewielki, dodatni trend tego wskaźnika. Miesięczna temperatura maksymalna na reprezentatywnej dla otoczenia Poznania stacji synoptycznej wykazuje systematyczny wzrost w tempie 0,04°C/dekadę. Absolutne maksimum (37,1°C) odnotowano w dniu 8 sierpnia 2015 r. Najcieplejszym miesiącem był lipiec 2006 roku, kiedy średnia miesięczna maksymalna temperatura powietrza wynosiła 30,7°C oraz lato 1992 roku z temperaturą maksymalną powietrza średnio 26,8°C. Nieznaczny wzrost (w tempie 0,04°C/dekadę) wykazuje również miesięczna temperatura minimalna powietrza w Poznaniu. Najzimniejszym miesiącem był luty 1987 r. (ze średnią minimalną temperaturą powietrza -13,6°C) oraz zima 1985 r. (ze średnią temperaturą minimalną powietrza -7,6°C). Absolutne minimum (-28,5°C) zanotowano 14 stycznia 1987 roku.

Na terenie miasta w latach 1981-2015 zanotowano 32 fale upałów¹⁴, trwające od 3 do 11 dni, z czego najdłuższe z nich wystąpiły w roku 1994 i 2006, i trwały odpowiednio 10 i 11 dni. Na stacji synoptycznej Poznań-Ławica zwiększa się liczba i okres trwania fal upałów średnio o 0,3 zjawiska/dekadę i o 1,6 dnia/dekadę. W Poznaniu zidentyfikowano również aż 53 wystąpienia fal zimna¹⁵, trwających od 3 do 14 dni, przy czym w 1987 i 2012 wystąpiły dwie najdłuższe fale zimna trwające odpowiednio 12 i 14 dni. Liczba i okres trwania fal zimna wykazuje słabą tendencję spadkową, o 0,3 zjawiska/dekadę i o 1,6 dnia/dekadę. W Poznaniu odnotowuje się średnio w roku 27 dni mroźnych (temp. maksymalna < 0°C), przy tendencji spadkowej o ok. 1,7 dnia/dekadę.

Opady atmosferyczne w ciągu roku osiągają na terenie miasta przeciętnie wartość 526 mm. W analizowanym wieloleciu najwyższa roczna suma (715 mm) wystąpiła w 2010 r., natomiast najniższa w roku 1982 (275 mm). W przebiegu rocznym wyraźnie zaznacza się maksimum opadów przypadającym na lipiec (ze średnią 80,5 mm) oraz minimum przypadającym na luty (27,3 mm). Analiza rocznych sum opadów wskazuje na wzrost opadów średnio o 29,9 mm na dziesięciolecie. W ciągu roku w Poznaniu występuje przeciętnie 11 dni z opadem większym lub równym 10 mm, 3 dni z opadem powyżej lub równym 20 mm i 1 dzień z opadem powyżej lub równym 30 mm czyli z opadem silnym. Długość najdłuższych w roku okresów bezopadowych czyli takich, w których opad nie przekroczył 1 mm, jest bardzo zróżnicowana, ulega zmianie w badanym wieloleciu od okresu trwającego 12 dni w roku 2001 do okresu o długości 41 dni w roku 1997. Okres bezopadowy w Poznaniu przeciętnie trwa około 24 dni. Intensywność tego zjawiska słabnie w tempie 1,3 dnia na dekadę.

Średnia roczna liczba dni z pokrywą śnieżną w Poznaniu w latach 1981-2015 wynosiła 42 dni. Najwięcej dni ze śniegiem zanotowano w latach 1996 i 2013 – odpowiednio 96 i 80 dni. Obserwuje się malejący trend liczby dni z pokrywą, średnio o 2,6 dnia na dekadę. Pokrywa śnieżna pojawiała się najwcześniej w październiku, natomiast zanikała najpóźniej w maju.

Dla obszaru Poznania w 2015 r., podobnie jak w wieloleciu, stwierdzono największą częstotliwość występowania wiatrów z sektora zachodniego, z mniejszym udziałem wiatrów

¹³ Plan Adaptacji do zmian klimatu Miasta Poznania do roku 2030, Załącznik 2 Opis głównych zagrożeń klimatycznych i ich pochodnych dla Miasta Poznania

¹⁴ definiowanych jako okres przynajmniej 3 dni z maksymalną temperaturą powietrza powyżej 30°C

¹⁵ definiowanych jako okres przynajmniej 3 dni z maksymalną temperaturą minimalną poniżej -10°C

z kierunków północnego i północno-wschodniego. Bardzo silny wiatr (o prędkości przekraczającej 17 m/s) występują średnio 7 dni w roku. Najbardziej wietrzny był rok 2015, kiedy było 16 dni z takimi porywami wiatru, a jego prędkość osiągnęła wartość 15m/s (54,0 km/h). Najmniej przypadków zanotowano w 2012 roku (1 dzień). W analizowanym wieloleciu nastąpił spadek liczby dni z porywami wiatru o takiej sile, średnio o około 0,7 dnia na dekadę.

Okres wegetacyjny w rejonie miasta Poznania należy do najdłuższych w kraju i wynosi 220 dni.

Skutkiem urbanizacji miasta są zmiany klimatu lokalnego, które dotyczą przede wszystkim zmian warunków termiczno-wilgotnościowych, zmian bilansu promieniowania, wzrostu zanieczyszczeń powietrza, zmian cyrkulacji powietrza (zmiany kierunku i prędkości wiatru) oraz opadów atmosferycznych. Opisując specyfikę lokalnych warunków klimatycznych, przekładających się na warunki mikroklimatyczne istotne w skali projektu planu, należy zwrócić uwagę na ukształtowanie analizowanego obszaru oraz dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania zarówno jego terenu jak i terenów w jego otoczeniu.

Analizowany projekt planu otaczają głównie tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, przez co obserwowany jest wpływ czynników antropogenicznych na kształtowanie się klimatu lokalnego oraz warunków mikroklimatycznych. W okresie grzewczym, ze względu na dość starą zabudowę mieszkaniową istniejącą poza zachodnią, północną i wschodnią granicą opracowywanego obszaru, w jego granicach może dochodzić do zwiększenia zanieczyszczania powietrza. W zimniejszych porach roku zanieczyszczenia pochodzące z indywidualnych systemów grzewczych, funkcjonujących w otaczającej obszar zabudowie, wpływają niekorzystnie na kształtowanie lokalnego klimatu Smochowic, a zatem powodują też w skali opracowywanego obszaru odczuwalne, okresowe pogorszenie warunków mikroklimatycznych. Jednocześnie położenie opracowywanego obszaru na skraju tej zabudowy, w bliskim sąsiedztwie otwartych terenów lotniska Ławica (zważywszy na płaskie ukształtowanie terenów zabudowy, pośród której ulokowany jest opracowywany projekt) stwarza korzystne warunki przewietrzania analizowanego terenu, co zapobiega utrzymywaniu się niekorzystnych warunków aerosanitarnych.

W przypadku analizowanego terenu nieduży udział powierzchni trawistych i wybrukowany parking wzdłuż ulicy na niezabudowanych działkach oraz znikomy udział zieleni wysokiej przy prawie całkowicie wybrukowanej powierzchni na zabudowanych działkach, powoduje, że obszar charakteryzuje się podobnymi warunkami mikroklimatycznymi, jakie ukształtowały się pośród zabudowy otaczającej obszar opracowania.

2.9. Jakość powietrza atmosferycznego

Największy wpływ na kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego ma lokalizacja i charakter źródeł emisji zanieczyszczeń oraz sposób zagospodarowania przestrzennego danego obszaru. Udział zanieczyszczeń napływających z terenów sąsiednich ma zazwyczaj znacznie mniejsze znaczenie w kształtowaniu lokalnej jakości powietrza atmosferycznego. Jednak w przypadku analizowanego terenu na stan czystości powietrza atmosferycznego wpływa właśnie sposób użytkowania terenów w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Źródłem emisji, którego funkcjonowanie może wpływać na kształtowanie warunków aerosanitarnych na obszarze projektu mpzp, jest głównie emisja niska, generowana przez zabudowę zlokalizowaną w obrębie Smochowic (w sąsiedztwie zachodniej, północnej i wschodniej granicy projektu mpzp). Źródłem są głównie domy jednorodzinne oraz budynki usługowe, ogrzewane w sposób indywidualny. Indywidualne instalacje grzewcze w zależności od rodzaju stosowanego paliwa, generują różne ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, obejmujących m.in. tlenki siarki (głównie SO₂), tlenki azotu (NO_x), dwutlenek węgla (CO₂) oraz pyły o zróżnicowanym składzie frakcyjnym (w tym pył PM₁₀ i pył PM_{2,5}).

Analizując stan czystości powietrza należy wziąć pod uwagę również liniowe źródła emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych, jakimi są funkcjonujące drogi. Ruch kołowy powoduje emisję do atmosfery zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych, SO₂, NO₂, CO oraz substancji pyłowych. Z uwagi na lokalny charakter funkcjonujących tu dróg (głównie zapewniających dojazd do zabudowy), ilość zanieczyszczeń gazowych i pyłowych emitowanych do powietrza na skutek przejazdu samochodów jest pomijalna i nie wpływa w sposób znaczący na lokalne warunki aerosanitarnie.

W przypadku analizowanego terenu należy podkreślić bliskość niezabudowanych terenów lotniska Ławica. Płaski teren i niska zabudowa przy południowej granicy obszaru opracowania nie stanowi przeszkody w przepływach mas powietrza z południowego kierunku - od strony lotniska. Taka

topografia terenu stwarza korzystne warunki przewietrzania, co z kolei zmniejsza zagrożenie dla dotrzymania standardów jakości powietrza na obszarze opracowania.

Na potrzeby określenia jakości powietrza atmosferycznego w granicach obszaru analizowanego projektu mpzp wykorzystano informacje zawarte w Rocznej ocenie jakości powietrza atmosferycznego dla poszczególnych stref, wykonywanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Obszar objęty granicami analizowanego projektu mpzp znajduje się w granicach strefy aglomeracja poznańska¹⁶.

Wykonana przez GIOŚ roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2020 pod kątem ochrony zdrowia ludzi dotyczyła następujących zanieczyszczeń: dwutlenku azotu (NO₂), dwutlenku siarki (SO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), ozonu (O₃), pyłu PM_{2,5}, pyłu PM₁₀, benzo(a)pirenu B(a)P w PM₁₀, ołowiu (Pb) w PM₁₀, arsenu (As) w PM₁₀, niklu (Ni) w PM₁₀ i kadmu (Cd) w PM₁₀. Klasyfikację stężeń poszczególnych zanieczyszczeń na obszarze strefy aglomeracja poznańska (z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi) w roku 2020 przedstawia dalsza tabela.

Tabela 1. Klasyfikacja strefy aglomeracja poznańska w roku 2020 z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb (PM ₁₀)	As (PM ₁₀)	Cd (PM ₁₀)	Ni (PM ₁₀)	BaP (PM ₁₀)	PM _{2.5}
aglomeracja poznańska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim Raport wojewódzki za rok 2020, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2021 r.

Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla, pyłu zawieszonego PM₁₀, ołowiu oraz poziomu docelowego ozonu, arsenu, kadmu, niklu strefę aglomeracja poznańska zaliczono do klasy A. W przypadku pyłu PM_{2.5} strefę aglomeracja poznańska zaliczono również do klasy A. W roku 2020 stwierdzono natomiast przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu – strefę zaliczono do klasy C.

Obszar analizowanego projektu mpzp znajduje się w zasięgu obszarów przekroczeń na terenie strefy aglomeracja poznańska wyznaczonych w 2020 r. dla B(a)P.

Ze względu na występowanie w ostatnich latach na terenie Poznania przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego. W związku z powyższym, w latach ubiegłych opracowano programy naprawcze (zgodnie z wymogami ustawowymi), wskazujące cele i działania jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, w tym:

- Program ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań z dnia 31 grudnia 2007 r.¹⁷,
- Aktualizację Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. Wielkopolskim z dnia 17 grudnia 2012 r.¹⁸,
- Program ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. Wielkopolskim z dnia 17 grudnia 2012 r.¹⁹,
- Program ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀ z dnia 26 października 2015 r.²⁰,
- Aktualizację Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀ z dnia 24 czerwca 2019 r.²¹.

¹⁶ Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim Raport wojewódzki za rok 2020, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2021 r.

¹⁷ Rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego Nr 39/07 z dnia 31 grudnia 2007 r., akt archiwalny

¹⁸ Uchwała Nr XXIX/561/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508, akt archiwalny)

¹⁹ Uchwała Nr XXIX/566/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509, akt archiwalny)

²⁰ Uchwała Nr XI/316/15 z dnia 26 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241, akt archiwalny)

²¹ Uchwała Nr IX/166/19 z dnia 24 czerwca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 01.07.2019 r., poz. 6238, akt archiwalny)

Działania naprawcze podejmowane w oparciu o powyższe dokumenty nie przyniosły oczekiwanych skutków, dlatego konieczne było opracowanie „Programu Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”. Najnowszy Program, zatwierdzony uchwałą Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.²², opracowany został z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu, a jego integralną część stanowi Plan Działań Krótkoterminowych. Podobnie jak w przypadku wspomnianych wcześniej dokumentów, Program ten określa szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P. Wśród nich wskazuje działania naprawcze związane z wprowadzaniem do mpzp odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P, w zakresie m.in.:

- układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta,
- wprowadzania zieleni izolacyjnej, w tym zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu,
- zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych,
- kształtowania zabudowy w sposób umożliwiający swobodny przepływ mas powietrza,
- stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie,
- tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków i skwerów,
- uwzględniania rozbudowy i kształtowania sieci ulic obwodowych powodujących eliminację lub ograniczenie ruchu tranzytowego, oraz umożliwiających uspokojenie ruchu w obszarach wewnątrz dzielnicowych, tworzenia stref ruchu pieszego i uspokojonego w szczególności na obszarze śródmieścia,
- wdrażania rozwiązań systemowych dedykowanych rozwojowi ruchu rowerowego i pieszego,
- umieszczania (w miarę możliwości) w planach miejscowych zapisów dotyczących zakazu likwidacji sieci ciepłowniczej i przyłączy oraz zmiany ogrzewania zbiorowego (z sieci ciepłowniczej) na indywidualne.

2.10. Klimat akustyczny

Jak już wskazano w rozdziale 2.1. prognozy, analizowany obszar stanowi częściowo teren niezagospodarowany, a częściowo teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Granice projektu wyznaczają: od zachodu ul. Starogardzka (leżąca poza obszarem projektu planu) i od południa ul. Pelplińska (także leżąca poza obszarem projektu planu). Analizowany obszar projektu planu oddalony jest o ok. 530-540 m od pasa startowego lotniska cywilnego Poznań-Ławica (od strony południowej) oraz o ok. 440 m od ul. J. H. Dąbrowskiego (od strony północnej).

Na podstawie aktualnie obowiązującego rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*²³ (które znacząco złagodziło wcześniejsze, obowiązujące do października 2012 r.²⁴, wymagania w dziedzinie oddziaływania na środowisko hałasu komunikacyjnego samochodowego, tramwajowego oraz kolejowego, ale nie lotniczego), dopuszczalne maksymalne długookresowe średnie poziomy hałas komunikacyjny jw. dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, ale także dla terenów zabudowy usług oświaty (np. szkół, przedszkoli czy żłobków) – związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz zabudowy usług zdrowia (np. domów opieki społecznej i szpitali w miastach), które obecnie wynoszą: $L_{DWN}^* = 64$ dB i $L_N^* = 59$ dB, odpowiednio w porze dzień-noc i porze nocnej. Dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego oraz terenów mieszkaniowo-usługowych kryteria te określone zostały na poziomie: $L_{DWN}^* = 68$ dB i $L_N^* = 59$ dB.

W przypadku oddziaływania hałasu lotniczego dopuszczalne maksymalne długookresowe średnie poziomy tego rodzaju hałasu dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, czy też terenów domów opieki społecznej oraz szpitali wynoszą: $L_{DWN}^* = 55$ dB i $L_N^* = 45$ dB, kolejno w porze dzień-noc i porze nocnej. Natomiast dla wszystkich terenów zabudowy mieszkaniowej, tj. np. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy zamieszkania zbiorowego oraz terenów mieszkaniowo-usługowych kryteria te wynoszą odpowiednio: $L_{DWN}^* = 60$ dB i $L_N^* = 50$ dB.

²² Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956

²³ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity, Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

²⁴ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826) – akt archiwalny

W przypadku analizowanego obszaru projektu planu istniejący poziom hałasu komunikacyjnego (zarówno lotniczego, jak i samochodowego) wynosi: $L_{DWN} \leq 55$ dB i $L_N < 50$ dB, na podstawie aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*²⁵, co ilustruje załącznik nr 2.

W oparciu o powyższe stwierdzić należy, że działki objęte opracowaniem przedmiotowego projektu planu, czyli zmianą fragmentu obszaru obowiązującego mpzp „Smochowice Południe” w Poznaniu, znajdują się obecnie poza zasięgiem ponadnormatywnego oddziaływania hałasu samochodowego – zarówno w przypadku realizacji tam zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, jak i zabudowy zamieszkania zbiorowego czy zabudowy mieszkaniowo-usługowej, a także w przypadku realizacji tam zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej oraz szpitali.

W przypadku hałasu lotniczego przedmiotowy teren również znajduje się poza zasięgiem ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego, zarówno dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy zamieszkania zbiorowego, jak i mieszkaniowo-usługowej.

Z uwagi jednak na określenie w rozporządzeniu *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*²⁶ dopuszczalnego maksymalnego długookresowego średniego poziomu hałasu lotniczego w porze nocnej na poziomie $L_N^* = 45$ dB – dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz terenów szpitali lub terenów domów opieki społecznej oraz tworzenie map akustycznych w oparciu o rozporządzenie *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji*²⁷ – poprzednio, a także rozporządzenie *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na strategicznych mapach hałasu, sposobu ich prezentacji i formy ich przekazywania*²⁸ – obecnie, istnieje trudność w ustaleniu zasięgu oddziaływania hałasu lotniczego dla poziomu dopuszczalnego $L_N^* = 45$ dB, w porze nocy. Powyższe wynika z zakresu sporządzania map akustycznych, których skale przedstawiają wyniki od poziomu 50 dB.

Analizowane działki, czyli obszar projektu planu znajdują się także poza aktualnymi granicami obszaru ograniczonego użytkowania (OOU) lotniska Poznań-Ławica, wyznaczonymi w Uchwale Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 stycznia 2012 r. *w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Poznań-Ławica w Poznaniu*²⁹ (ilustracja na załączniku nr 2).

Jednak wyniki badań akustycznych z 2016 r., wykonanych w ramach analizy porealizacyjnej w zakresie emisji hałasu do środowiska od lotniska Poznań-Ławica, wykazały niekorzystne zmiany zasięgu oddziaływania tego lotniska. Wskazano konieczność zmiany kształtu OOU Poznań-Ławica. W przypadku poszerzenia granic obszaru ograniczonego użytkowania należy liczyć się z tym, że w granicach OOU nie będzie można lokalizować wrażliwych akustycznie usług oświaty i zdrowia.

Jednocześnie należy przypomnieć, że warunki akustyczne panujące w 2008 r. oraz wymagania prawne obowiązujące w czasie sporządzania mpzp „Smochowice Południe” w Poznaniu³⁰ (nadal aktualnego) – były głównymi powodami ustalenia funkcji usługowej dla terenów działek (teren 4U w obowiązującym mpzp jw.) objętych obecnie granicami projektu mpzp „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu. Zagadnienie to było przedmiotem *Analizy zasadności przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Smochowice Południe” w zakresie działek o nr. ewid. 82/3, 82/4, 81/3 i 81/4, ...*³¹. Szereg zmian jakie nastąpiły od 2008 r. – m.in. w zakresie metod badań oraz przepisów prawa w dziedzinie akustyki środowiska – przyczyniło się do lepszej oceny zagrożenia hałasem komunikacyjnym lotniczym (oraz hałasem samochodowym), co umożliwiło projektowanie innej funkcji dla tych działek niż poprzednio.

²⁵ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

²⁶ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity, Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

²⁷ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji* (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1340) – akt uznany za uchylony z dniem 04 sierpnia 2021 r.

²⁸ Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 20 lipca 2021 r. *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na strategicznych mapach hałasu, sposobu ich prezentacji i formy ich przekazywania* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1325)

²⁹ Uchwała Nr XVIII/302/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 stycznia 2012 r. *w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Poznań-Ławica w Poznaniu* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2012 r., poz. 961)

³⁰ Uchwała Nr XXX/285/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Smochowice Południe” w Poznaniu (Dz. Urz. Woj. Wlkp., z 2008 r., Nr 40, poz. 824)

³¹ Analiza zasadności przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Smochowice Południe” w zakresie działek o nr. ewid. 82/3, 82/4, 81/3 i 81/4, a także o nr. ewid. 80/10 i 80/12, ark. 26, obręb Krzyżowniki, MPU, Poznań, sierpień 2019 r.

Podsumowując należy stwierdzić, że aktualnie panujące warunki akustyczne w środowisku nie przekraczają standardów akustycznych wymaganych dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, a tym samym dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego oraz zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Istniejące warunki akustyczne umożliwiają nawet lokalizację bardziej wrażliwej zabudowy usług oświaty, a także usług zdrowia – jeśli będą zapewnione wymagane standardy akustyczne w porze nocy.

Na obszar projektu planu nie oddziałuje hałas samochodowy (od ul. J.H. Dąbrowskiego) oraz hałas lotniczy związany z funkcjonowaniem lotniska Poznań-Ławica, a także hałas lotniczy z Krzesin, hałas kolejowy i tramwajowy, a także hałas przemysłowy (brak informacji o postępowaniach dot. takich oddziaływań).

2.11. Jakość wód

Wody powierzchniowe

W granicach projektu mpzp „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu nie występują wody powierzchniowe, w związku z czym w niniejszej prognozie nie przedstawiono informacji w tym zakresie.

Jak wcześniej wspomniano, analizowany obszar położony jest w obrębie zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Samica Kierska (PLRW6000231871299). Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”³² wody JCWP Samica Kierska zaliczane są do naturalnych części wód powierzchniowych, stanowiących potok lub strumień na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych, dla których celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego, możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego – Samica od ujścia do jez. Kierskiego i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego.

Zgodnie z Klasyfikacją wskaźników jakości jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2020³³, wody JCW Samicy Kierskiej (badane w punkcie pomiarowo-kontrolnym zlokalizowanym w Niemieczkowie) osiągnęły klasę 3 – pod względem klasy elementów biologicznych oraz klasę >2 – pod względem klasy elementów fizykochemicznych.

Wody podziemne

W celu przeanalizowania jakości wód podziemnych wykorzystano wyniki oceny jakości wód podziemnych prowadzonej dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Zgodnie z podziałem na 172 JCWPd obszar całego miasta zlokalizowany jest w zasięgu granic JCWPd nr 60.

Z uwagi na brak lokalizacji punktów pomiarowo-kontrolnych na analizowanym terenie, dla oceny jakości wód podziemnych przyjęto dane zebrane w roku 2020 dla punktów pomiarowych zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego³⁴.

Wyniki klasyfikacji jakości wód podziemnych opracowane na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska – kształtowały się w następujący sposób:

- w punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach Czachurki (nr 1), Borówiec (nr 5), Biskupice (1258), Czerlejko (nr 2549), Kamionki (nr 2563), Gruszczyn (2564) i Głęboćek (nr 2566) – stwierdzono występowanie wód II klasy jakości,
- w punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach: Czachurki (nr 2,3), Borówiec (nr 1224), Kalwy (nr 1278), Buk (nr 1279), Dakowy Suche (nr 1282), Głęboćek (nr 2566), Pobiedziska (nr 2547), Góra (nr 2557), Mosina (nr 2615) i Kalwy (nr 91278) – stwierdzono występowanie wód III klasy jakości,
- w punktach pomiarowych zlokalizowanych w miejscowościach Pecna (nr 1495) i Borówiec (nr 4) – stwierdzono występowanie wód IV klasy jakości.

Według „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem ww. celu. Według danych z roku 2016³⁵, stan chemiczny wód JCWPd nr 60 oceniony został jako słaby, natomiast stan ilościowy jako dobry. Natomiast zgodnie z informacjami zawartymi w „Raporcie z oceny stanu jednolitych części wód

³² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967, rozporządzenie zachowało moc do dnia 22 grudnia 2021 r. i może być zmieniane)

³³ www.gios.gov.pl/stan-srodowiska/monitoring-wod

³⁴ <https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2020.html>

³⁵ <https://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html>

podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019³⁶, zarówno stan chemiczny, jak i ilościowy wód JCWPd nr 60 za rok 2019, oceniony został jako dobry.

Analizując jakość wód podziemnych podkreślić należy znaczenie wpływu charakterystyki utworów izolujących poziomy wodonośny, szczególnie w odniesieniu do kształtowania jakości wód głównych poziomów użytkowych. W przypadku analizowanego obszaru, głównym użytkowym poziomem wodonośnym jest mioceński poziom zbiornika wielkopolskiego, charakteryzujący się bardzo niskim stopniem zagrożenia zanieczyszczeniem z uwagi na izolację poziomu wodonośnego przez nadkład bardzo słabo przepuszczalnych glin i bardzo słabo przepuszczalnych iłów (iły poznańskie).

Należy natomiast podkreślić, że nieco inna sytuacja występuje w przypadku wód pierwszego poziomu wodonośnego. Zgodnie z informacjami wskazanymi na mapie hydrogeologicznej, północno-wschodnia część analizowanego obszaru znajduje się w zasięgu jednostki charakteryzującej się występowaniem wód pierwszego poziomu wodonośnego o bardzo wysokim stopniu podatności na zanieczyszczenie (poniżej 5 lat). Pozostałe tereny zlokalizowane są natomiast na obszarze charakteryzującym się niskim (50-100 lat) lub bardzo niskim (>100 lat) stopniem narażenia na zanieczyszczenie wód pierwszego poziomu wodonośnego.

2.12. Dziedzictwo kulturowe

Na terenie objętym projektem planu nie występują obiekty i dobra kultury objęte ochroną konserwatorską w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*³⁷, jak również nie występują udokumentowane stanowiska archeologiczne oraz warstwy kulturowe.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu nie występują zasoby przyrodnicze objęte ochroną prawną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*.

Na omawianym obszarze nie występują też pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów, takie jak: lasy, grunty rolne, główne zbiorniki wód podziemnych, strefy ochronne ujęć wodnych, obszary ciche w aglomeracji.

Środowisko przyrodnicze i krajobraz omawianego obszaru zostały całkowicie zantropizowane – teren dwóch wschodnich działek został całkowicie, trwale zainwestowany pod zabudowę, natomiast pozostałe działki obejmują ogrodzony, trawiasty teren (wykorzystywany okresowo jako parking), wraz z wydzielonymi miejscami postojowymi, wyznaczonymi od strony ul. Pelplińskiej. Na terenie opracowania nie występują zbiorowiska roślinne o znacznej wartości przyrodniczej, a także stanowiska gatunków zagrożonych wyginięciem w skali regionu czy kraju. Występująca tu szata roślinna stanowi zieleń urządzoną, typową dla większości terenów zurbanizowanych.

Analizując kwestie oddziaływania projektu planu na obszary chronione należy też stwierdzić, że najbliższym położonym obszarem Natura 2000 jest Fort VII (oddalony na południowy wschód o ok. 3,3 km), należący do obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty „Fortyfikacje w Poznaniu” (PLH300005). Obszar OZW „Fortyfikacje w Poznaniu” powołany został w celu ochrony unikatowych stanowisk zimowania nietoperzy. Ze względu na ww. odległość obszaru opracowania od obszaru Natura 2000, zantropizowane środowisko przyrodnicze przedmiotowego obszaru oraz szereg ustaleń, w zakresie ochrony środowiska, zawartych w projekcie planu (ustaleń, które minimalizują skalę występowania ewentualnych negatywnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego) nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń przedmiotowego projektu planu wpływała negatywnie na ww. obszar chroniony, jego integralność i przedmiot ochrony.

Na omawianym obszarze sporadycznie mogą pojawiać się gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową, w tym przede wszystkim gatunki chronionych ptaków. W związku z powyższym, w trakcie realizacji wszelkich inwestycji, również tych stanowiących realizację ustaleń planu miejscowego, należy respektować zakazy i ograniczenia, ustanowione w przepisach odrębnych w stosunku do chronionych

³⁶ http://mjwp.gios.gov.pl/g2/oryginal/2020_12/2ab815dde851308bda98c1604b351acc.pdf

³⁷ Dz. U. z 2021 r., poz. 710, tekst jednolity z późn. zm.

gatunków zwierząt, w tym w ustawie *o ochronie przyrody* i rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*³⁸. Dotyczą one m.in. zakazu niszczenia siedlisk i ostoi chronionych gatunków zwierząt, zabijania i okaleczania chronionych gatunków zwierząt, niszczenia ich gniazd, płożenia i niepokojenia chronionych gatunków zwierząt.

W granicach projektu mpzp nie stwierdzono występowania problemów ochrony środowiska wynikających z braku dostępu do sieci infrastruktury technicznej. Tereny położone w granicach analizowanego obszaru posiadają dostęp do sieci gazowej, wodociągowej, kanalizacji sanitarnej oraz sieci elektroenergetycznej. Projektowana jest sieć kanalizacji deszczowej. Poprawne funkcjonowanie systemów zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków powstających na tym obszarze praktycznie eliminuje ryzyko istotnego zanieczyszczenia poszczególnych komponentów środowiska. Dostępność do sieci gazowej i elektroenergetycznej umożliwia natomiast korzystanie z instalacji grzewczych wykorzystujących paliwa o niskim wskaźniku emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą obszaru całego miasta, wskazać należy natomiast występujące w ostatnich latach problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń pyłu PM₁₀ oraz bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Stąd też konieczne jest podejmowanie szeregu działań – w tym działań planistycznych – mających na celu ograniczenie lub też wyeliminowanie źródeł ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w tym zakresie. Cele i działania, jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, zostały wskazane w „*Programie Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska*”

Z analizy uwarunkowań akustycznych w środowisku, omówionych w rozdz. 2.10 niniejszej prognozy – na podstawie dokumentacji aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*³⁹, można stwierdzić że obszar opracowania projektu planu znajduje się poza zasięgiem oddziaływania ponadnormatywnego poziomu hałasu komunikacyjnego samochodowego (od ul. J.H. Dąbrowskiego) oraz hałasu lotniczego (od lotniska Poznań-Ławica). Obszar opracowania znajduje się także poza aktualnymi granicami obszaru ograniczonego użytkowania (OOU) lotniska Poznań-Ławica, wyznaczonymi w Uchwale Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 stycznia 2012 r. *w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Poznań-Ławica w Poznaniu*^{40,41} – co ilustruje załącznik 2 niniejszej prognozy.

Jednocześnie należy przypomnieć, że warunki akustyczne panujące w 2008 r. oraz wymagania prawne aktualne w czasie sporządzania mpzp terenu „Smochowice Południe” w Poznaniu⁴² (aktualnie obowiązującego) – były głównymi powodami ustalenia funkcji usługowej dla działek objętych obecnie granicami projektu mpzp „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu (teren 4U w mpzp jw.). Szereg zmian jakie nastąpiły od 2008 r. – m.in. w zakresie doskonalenia metod badań oraz zmian przepisów prawa w dziedzinie akustyki środowiska – przyczyniło się do lepszej oceny zagrożenia hałasem lotniczym⁴³, co umożliwiło projektowanie obecnie innej funkcji niż poprzednio dla tych działek.

4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

4.1. Cel opracowania projektu planu

Z wnioskiem o zmianę planu terenu „Smochowice Południe” dla działek nr 82/3, 82/4, 81/3 i 81/4 wystąpiła osoba fizyczna. Wniosek dotyczył zmiany przeznaczenia terenu ustalonego w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego z usługowego na teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Wnioskodawca uzasadnił potrzebę zmiany nadmiernym ograniczeniem możliwości zagospodarowania nieruchomości, bowiem obowiązujący plan nie

³⁸ Dz. U. z 2016 r. poz. 2183, Dz.U. 2020 poz. 26

³⁹ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

⁴⁰ Uchwała Nr XVIII/302/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 stycznia 2012 r. *w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Poznań-Ławica w Poznaniu* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2012 r., poz. 961)

⁴¹ <https://poznanaairport.pl/o-lotnisku/odpowiedzialnosc-spoieczna/obszar-ograniczonego-uzytkowania/>

⁴² Uchwała Nr XXX/285/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu „Smochowice Południe” w Poznaniu (Dz. Urz. Woj. Wlkp., z 2008 r., Nr 40, poz. 824)

⁴³ Analiza zasadności przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Smochowice Południe” w zakresie działek o nr. ewid. 82/3, 82/4, 81/3 i 81/4, a także o nr. ewid. 80/10 i 80/12, ark. 26, obręb Krzyżowniki, MPU, Poznań, sierpień 2019 r.

dopuszcza realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, pomimo że sąsiednie tereny posiadają takie przeznaczenie.

Opracowanie i uchwalenie mpzp „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu stworzy podstawę prawną do ujednolicenia zasad oraz warunków zabudowy i zagospodarowania dla całego kwartału zabudowy (przy uwzględnieniu obecnych uwarunkowań akustycznych) oraz określenia szczegółowych zasad obsługi infrastrukturalnej i komunikacyjnej.

4.2. Ustalenia projektu planu

Analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1 000.

Część tekstowa projektu planu zawiera zapisy w zakresie: przeznaczenia terenu, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji oraz zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej. W projekcie planu znalazły się również zapisy ustalające stawkę służącą naliczeniu opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

W zakresie przeznaczenia terenów projekt planu ustala teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej, oznaczony na rysunku planu symbolem **MN/U**. Na terenie tym ustala lokalizację na działce budowlanej jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego albo usługowego, albo mieszkalno-usługowego, przy czym w budynku mieszkalno-usługowym dopuszcza się wydzielenie jednego lokalu mieszkalnego i jednego lokalu użytkowego. W projekcie planu zakazuje się lokalizacji usług handlu o powierzchni sprzedaży w jednym budynku większej niż 100 m². Projekt planu zakazuje również lokalizacji: stacji paliw, stacji obsługi pojazdów, myjni, blacharni, lakierni i warsztatów samochodowych.

W przypadku istniejącej zabudowy, której lokalizacja lub parametry są inne niż ustalono w planie, dopuszcza się zmianę sposobu jej użytkowania, a także rozbudowę i przebudowę, zgodnie z ustaleniami planu.

Projekt mpzp ustala lokalizację zabudowy zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu, z dopuszczeniem przekroczenia tych linii w granicach terenu o nie więcej niż 1,50 m przez określone części i elementy budynków oraz dopuszczeniem wycofania nie więcej niż 30% długości elewacji budynku o nie więcej niż 1,5 m od obowiązującej linii zabudowy.

Projekt ustala lokalizację zabudowy wolno stojącej lub bliźniaczej. Parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu odnoszące się do działki budowlanej przedstawiają się następująco:

- dla zabudowy w układzie wolno stojącym – ustalono powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych nie mniejszą niż 700 m² i powierzchnię zabudowy nie większą niż 30% oraz udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 40% działki budowlanej;
- dla zabudowy w układzie bliźniaczym – ustalono powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych nie mniejszą niż 350 m², powierzchnię zabudowy nie większą niż 40% i udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 30% działki budowlanej.

Projekt ustala dachy budynków płaskie lub strome oraz zależną od nich maksymalną wysokość budynków – 7,5 m w przypadku dachu płaskiego i 10,5 m w przypadku dachu stromego. W przypadku zabudowy bliźniaczej ustala też zachowanie jednakowej wysokości oraz linii gzymsu.

Na działce budowlanej dopuszcza się lokalizację jednego budynku garażowego lub gospodarczego o łącznej powierzchni zabudowy nie większej niż 50 m². Projekt określa też jego wysokość, układ i położenie.

Projekt ustala dostęp do przyległych dróg publicznych położonych poza granicą planu i nakazuje zapewnienie na działce budowlanej minimalnej (określonej projektem planu) liczby stanowisk postojowych dla samochodów osobowych, rowerów, a w przypadku usług wymagających dostaw towarów, nakaz zapewnienia na działce budowlanej stanowisk do przeładunku towarów, zlokalizowanych poza ww. stanowiskami.

Z punktu widzenia niniejszej prognozy najistotniejszymi zapisami są ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego ustalono ogólny zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej. Poniżej przedstawiono pozostałe zapisy, które odnoszą się w sposób bezpośredni lub pośredni do ochrony poszczególnych komponentów środowiska.

W projekcie planu ustalono:

- w zakresie ochrony i kształtowania zieleni:
 - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej dla terenu zabudowy **MN/U**,
 - zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenu,
 - zachowanie istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną lub istniejącą zabudową lub infrastrukturą techniczną, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń;
- w zakresie ochrony i kształtowania zasobów wodnych oraz w zakresie ochrony powietrza:
 - zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenu,
 - dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,
 - dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
 - ustalenie powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
- w zakresie kształtowania komfortu akustycznego:
 - zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
 - w przypadku lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - w przypadku lokalizacji zabudowy zamieszkania zbiorowego zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego,
 - w przypadku lokalizacji zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej lub szpitali zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej lub terenów szpitali w miastach,
 - zapewnienie standardów akustycznych na granicy z terenami o zdefiniowanych wyższych wymaganiach akustycznych w środowisku,
 - dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

W zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustalono powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, zachowanie ciągłości powiązań elementów infrastruktury technicznej w granicy planu oraz dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego.

Dla ochrony walorów krajobrazowych i wizualnych analizowanego obszaru istotna będzie realizacja zapisów projektu mpzp w zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego. W tym zakresie szczególnie ważne będzie realizowanie zakazu lokalizacji elementów dysharmonizujących przestrzeń, takich jak: tymczasowe obiekty budowlane oraz wolno stojące stacje transformatorowe. Projekt planu dopuszcza lokalizację kondygnacji podziemnych, urządzeń budowlanych, tablic informacyjnych oraz sieci i obiektów infrastruktury technicznej, z jednoczesnym zakazem lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej.

W przedmiotowym projekcie planu ustalono również obowiązek uwzględnienia w zagospodarowaniu terenów wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu sieci infrastruktury technicznej oraz ograniczeń wysokości wynikających z położenia w zasięgu powierzchni ograniczających zabudowę od lotniczych urządzeń naziemnych i powierzchni ograniczających

przeszkody dla lotniska Poznań – Ławica, przy czym ograniczenie wysokości dla powierzchni ograniczających przeszkody obejmuje również umieszczone na obiektach urządzenia.

4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zapisy projektu planu miejscowego muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z zawartą w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania*⁴⁴ (określanym w dalszej części tekstu jako *Studium*) polityką przestrzenną Miasta projekt planu skupia się na realizacji idei miasta zwartej, która za jedną z podstawowych zasad zagospodarowania ustaliło dążenie do wypełnienia wolnych przestrzeni w istniejących strukturach urbanistycznych. Nowe inwestycje powinny być lokalizowane przede wszystkim w zasięgu terenów, na których już istnieje infrastruktura techniczna lub najłatwiej ją rozbudować.

W obowiązującym *Studium* obszar projektu planu znajduje się w zespole zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Smochowic, na terenie oznaczonym symbolem **MN**, tj. terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, gdzie wiodącym kierunkiem jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w formie: wolnostojącej, bliźniaczej, szeregowej. Natomiast uzupełniający kierunek przeznaczenia stanowi zabudowa usługowa towarzysząca zabudowie mieszkaniowej, zieleń (np. parki, skwery), tereny sportu i rekreacji, tereny komunikacji i infrastruktury technicznej. Na terenie **MN** w *Studium* obowiązuje niska wysokość budynków.

Studium formułuje standardy urbanistyczne, które należy traktować jako wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie ze *Studium*, na etapie sporządzania planu miejscowego powinno się uwzględniać zasadę, nawiązywania charakterem i wysokością projektowanej zabudowy do zabudowy przeważającej na danym terenie.

W zakresie zasad ochrony zasobów środowiska, *Studium* wskazuje m.in. na konieczność dążenia do poprawy jakości wód podziemnych oraz zapewnienia odtwarzalności ich zasobów, między innymi poprzez podjęcie działań polegających na dążeniu do: konsekwentnego uzbrajania terenów pod zabudowę w infrastrukturę techniczną służącą ochronie środowiska poprzez realizację kanalizacji sanitarnej, eliminacji zrzutów nieoczyszczonych lub niewystarczająco oczyszczonych ścieków do gruntu i wód otwartych, zatrzymaniu jak największej ilości wód opadowych i roztopowych w zlewni, a tym samym znaczącym ograniczeniu ilości ścieków deszczowych i roztopowych odprowadzanych do kanalizacji deszczowej lub cieków, poprzez stosowanie układów zapewniających infiltrację wód opadowych i roztopowych do ziemi oraz zachowanie jak największej powierzchni biologicznie czynnej, nieuszczelnionej i nieutwardzonej, zwiększania retencji gruntowej poprzez tworzenie w miarę możliwości zbiorników retencyjnych dla wód opadowych.

W zakresie ochrony powietrza *Studium* określa wytyczne do stosowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, zbieżne lub uzupełniające do aktualizacji *Programu ochrony powietrza dla Miasta Poznania*⁴⁵ i *Programu ochrony powietrza w zakresie benzoalfa-pirenu*⁴⁶. W ww., archiwalnych już, dokumentach, w celu dążenia do uzyskania i utrzymania najwyższej jakości powietrza, określa się m.in.: tworzenie pasów zieleni (szczególnie wzdłuż ciągów komunikacyjnych) oraz rozmieszczanie ich w sposób wspomagający przewietrzanie obszarów szczególnie narażonych na kumulowanie zanieczyszczeń, wprowadzanie zieleni izolacyjnej, ustalenie zakazu stosowania paliw stałych w obrębie projektowanej zabudowy (w przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych), a także ograniczenie emisji z ogrzewania indywidualnego paliwami stałymi poprzez wzrost odbiorców ciepła sieciowego, ogrzewania elektrycznego lub gazowego. Programy te utraciły swoją moc na skutek wejścia w życie kolejnych nowszych przepisów. Obecnie kwestie ochrony powietrza reguluje Uchwała nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. *w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja*

⁴⁴ Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

⁴⁵ Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r. poz. 508) – akt archiwalny

⁴⁶ Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r. poz. 509) – akt archiwalny

poznańska. Uchwalony w 2020 r. dokument również formułuje ww. cele, zatem wytyczne *Studium* do stosowania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, odnoszące się do ochrony powietrza pozostają aktualne.

Studium – opierając się na ówczesnych zapisach poprzedniego *Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania*⁴⁷ – określa jednocześnie wytyczne do stosowania mpzp w celu dążenia do uzyskania i utrzymania wymaganych standardów akustycznych. *Studium* wymaga m.in. wprowadzania ustaleń ograniczających możliwość sytuowania zabudowy o określonych wymaganiach akustycznych w środowisku, w strefach ponadnormatywnego oddziaływania hałasu, zastosowania w budynkach usytuowanych na terenach istniejącej zabudowy mieszkaniowej (położonych wzdłuż dokuczliwych źródeł hałasu), z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi – zasad akustyki budowlanej i architektonicznej lub zmiany przeznaczenia terenów mieszkaniowych na tereny zabudowy usługowej, niewymagającej zapewnienia standardów akustycznych w środowisku.

Analizując projekt mpzp „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu, należy uznać, że jego ustalenia nie naruszają ustaleń obowiązującego *Studium*.

4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Przewiduje się, że odstępienie od realizacji ustaleń projektu planu „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko.

Analizowany obszar położony jest na terenie, na którym obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu "Smochowice Południe" w Poznaniu⁴⁸. Zatem w przypadku odstąpienia od uchwalenia mpzp „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu zasady kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania omawianego terenu na określone cele oraz ustalania zasad jego zagospodarowania określone będą na podstawie ustaleń ww. obowiązującego planu miejscowego.

Jednym z czynników istotnych przy podjęciu decyzji o przystąpieniu do zmiany mpzp były pozytywne zmiany uwarunkowań akustycznych w środowisku dla przedmiotowego obszaru projektu planu, dokonujące się na przestrzeni lat – wynikające zarówno z funkcjonowania lotniska, jak też zmiany przepisów prawa w dziedzinie akustyki (łagodzące obecnie wymagania dla niektórych rodzajów źródeł hałasu czy określonych funkcji terenu) oraz postępu w zakresie badania zjawisk akustycznych.

W czasie sporządzania mpzp terenu „Smochowice Południe” w Poznaniu, w roku 2008, obowiązujące wówczas przepisy (rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku⁴⁹) i występujące zasięgi oddziaływania hałasu lotniczego (na podstawie *Mapy akustycznej m. Poznania*⁵⁰, z 2007 r.) uniemożliwiały wprowadzenie na przedmiotowym terenie projektu planu nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Teren ten znajdował się w strefie przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu lotniczego w środowisku dla takiej zabudowy. Plan miejscowy usankcjonował jedynie istniejącą już zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz umożliwił przekształcenie jej w zabudowę usługową. W związku z tym, w mpzp terenu „Smochowice Południe” w Poznaniu ustalono na terenach skażonych wówczas hałasem lotniczym – tereny zabudowy usługowej 4U (teren niezabudowany, poza jednym budynkiem mieszkalnym) i 5U (zabudowany i użytkowany jako teren zabudowy usługowej), przy czym oba te tereny obowiązywał nakaz ograniczenia emisji zagrożeń akustycznych na granicach działki do poziomów dopuszczalnych w sąsiadującej zabudowie mieszkaniowej, według przepisów odrębnych.

Badania hałasu lotniczego, realizowane po roku 2008 – w ramach kolejnych map akustycznych miasta Poznania (w latach 2011-2012 oraz 2017), jak również granice obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Poznań-Ławica⁵¹ (OOU uchwalono w 2012 r.) wykazały, że zagrożenie ponadnormatywnym hałasem lotniczym w rejonie mpzp terenu „Smochowice Południe” w Poznaniu

⁴⁷ Uchwała Nr LX/927/VI/2013 Rady Miasta Poznania z dnia 10 grudnia 2013 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 21 stycznia 2014 r., poz. 487)

⁴⁸ Uchwała Nr XXX/285/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 15 stycznia 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp., z 2008 r., Nr. 40, poz. 824)

⁴⁹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r., Nr 120, poz. 826) – akt archiwalny

⁵⁰ *Mapa akustyczna miasta Poznania wraz z programem ochrony środowiska przed hałasem, Etap I: Mapa akustyczna m. Poznania*, Centrum Badań Akustycznych, Fundacja Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań, czerwiec 2007

⁵¹ Uchwała Nr XVIII/302/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Poznań-Ławica w Poznaniu (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2012 r., poz. 961)

zmniejszyło się w stosunku do roku 2008. Do lepszej oceny warunków akustycznych w środowisku przyczyniło się także doskonalenie sposobów prowadzenia badań nad hałasem lotniczym, które zastosowano przy sporządzaniu OOU. Od roku 2012 obowiązują też nowe standardy akustyczne w środowisku, chociaż nie objęły one oddziaływania hałasu lotniczego⁵².

Mając na uwadze fakt, że najistotniejsze dla środowiska są zmiany nieodwracalne – zwłaszcza te wynikające z ingerencji w warunki gruntowo-wodne – analizie poddano parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu. W obowiązującym mpzp terenu „Smochowice Południe” w Poznaniu najistotniejszymi ustaleniami związanymi z warunkami gruntowo-wodnymi dla terenu 4U (który w całości jest objęty opracowywanym projektem mpzp) są przede wszystkim zapisy dotyczące maksymalnych powierzchni zabudowy i minimalnych powierzchni biologicznie czynnych. Z obowiązujących ustaleń wynika, że maksymalna powierzchnia zabudowy działki wynosi 80% (projekt planu w tej kwestii proponuje powierzchnię zabudowy nie większą niż 30% powierzchni działki budowlanej dla zabudowy wolno stojącej oraz 40% dla zabudowy bliźniaczej). Z obowiązujących ustaleń wynika również, że minimalna biologicznie czynna powierzchnia działki budowlanej wynosi 15% (projekt planu w tej kwestii proponuje udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 40% dla zabudowy wolno stojącej oraz 30% dla zabudowy bliźniaczej).

Zatem zabudowa zrealizowana na podstawie obecnie obowiązującego mpzp spowoduje nieodwracalne przekształcenia gruntu na większej powierzchni (prawie dwukrotnie) niż realizacja projektu planu. Jednocześnie realizacja powierzchni biologicznie czynnej na podstawie obecnie obowiązującego mpzp może przyczynić się do powstania małej powierzchni biologicznie czynnej – zdecydowanie mniejszej (prawie dwukrotnie) niż ustala to projekt planu.

Należy więc podkreślić, że realizacja projektu planu w skali obszaru opracowania spowoduje mniejszą ingerencję w warunki środowiskowe terenu niż realizacja zabudowy zgodnie z obowiązującym mpzp terenu „Smochowice Południe” w Poznaniu.

Odnosząc się do zabudowy sąsiadującej z projektem planu, należy też stwierdzić, że parametry projektowanej zabudowy na terenie **MN/U** są prawie takie same, jak parametry zabudowy ustalone w planie obowiązującym. Realizacja zabudowy w oparciu o projekt planu nawiąże zatem do gabarytów istniejącej już na nim zabudowy (budynku mieszkalnego), a równocześnie pozytywnie wpisie się w krajobraz bezpośredniego sąsiedztwa tj. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (istniejącej na obowiązującym terenie MN) i nieco oddalonej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej – usług nieuciążliwych (istniejącej na obowiązującym terenie MN/U).

W przypadku pozostawienia obecnego stanu zagospodarowania analizowanego terenu, bez realizacji nowej zabudowy, w obszarze opracowania zostanie zachowana powierzchnia porośnięta roślinnością trawiastą. Zważywszy na obecne użytkowanie terenu (okresowe parkowanie różnego rodzaju maszyn i pojazdów), szata roślinna zapewne nie ulegnie dużym zmianom – zatem bioróżnorodność, zarówno flory, jak i fauny tego terenu nadal będzie utrzymywana na dotychczasowym poziomie. Zmianie również nie powinny ulegać panujące obecnie warunki gruntowo-wodne.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Do dokumentów stworzonych na szczeblu **międzynarodowym oraz wspólnotowym**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też analizowanego projektu mpzp, zaliczyć można m.in.:

- Konwencję o ochronie dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska) z dnia 19 września 1979 r. – dotyczącej zagadnień związanych z ochroną zagrożonych wyginięciem gatunków europejskiej flory i fauny – cele istotne w kontekście obszaru projektu mpzp z uwagi na możliwość pojawiania się jego granicach przedstawicieli fauny, w tym m.in. gatunki awifauny podlegające ochronie prawnej;
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, zwana dyrektywą w sprawie

⁵² Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity, Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SEA), jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględnienia aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju. Zgodnie z tą dyrektywą wszystkie plany i programy sporządzane i przyjmowane na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko, podlegają procedurze oceny wpływu na środowisko. Transpozycja dyrektywy w polskim prawodawstwie nastąpiła w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która to określa m.in. zasady i tryb w sprawach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której jednym z elementów jest właśnie prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana dla projektów mpzp;

- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy, stanowiącą o utrzymaniu jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach – cel szczególnie istotny w kontekście obowiązywania dla Poznania programu ochrony powietrza („Programu Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”) w zakresie pyłu PM10 i benzo(a)pirenu.

Na szczeblu **krajowym** cele ochrony środowiska ustanawia m.in. strategiczny dokument jakim jest Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (PEP2030). Strategia, przyjęta przez Radę Ministrów 16 lipca 2019 r., doprecyzowuje Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Głównym celem PEP2030 jest „rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców”, natomiast wśród wskazanych celów szczegółowych wskazano cele dotyczące zdrowia, gospodarki oraz klimatu. Cele szczegółowe będą realizowane przez kierunki interwencji, wśród których strategia wskazuje m.in.:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki poprzez osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidację źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- ochronę powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.

Należy podkreślić, że szereg ustaleń omawianego projektu mpzp – w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego – wpisuje się w wymienione powyżej kierunki interwencji. Można tu wskazać chociażby ustalenie wymogu zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenu, określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej, zachowanie istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną lub istniejącą zabudową lub infrastrukturą techniczną, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń, ustalenie zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w dopuszczonych do stosowania indywidualnych systemach grzewczych itd.

Kolejnym dokumentem o tej randze jest Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry⁵³ - dokument o charakterze strategicznym, przenoszący założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej⁵⁴. Plan ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym podstawę przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz formułujący zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym ustalono cele środowiskowe dla wód powierzchniowych oraz odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych. Przy ustalaniu celów środowiskowych JCW brano pod uwagę aktualny stan JCW w związku z wymaganym zgodnie

⁵³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967, rozporządzenie zachowało moc do dnia 22 grudnia 2021 r. i może być zmieniane)

⁵⁴ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.)

z Ramową Dyrektywą Wodną warunkiem niepogarszania ich stanu. Dla JCW będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ze względu na istotne różnice między naturalnymi oraz silnie zmienionymi i sztucznymi częściami wód, zróżnicowano cele środowiskowe wymagane do osiągnięcia dla poszczególnych rodzajów wód. W przypadku naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, a w przypadku wód silnie zmienionych i sztucznych – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. W obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału wymagane jest jednocześnie utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

W kontekście analizowanego projektu mpzp istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Samica Kierska (kod PLRW6000231871299). Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu planu na osiągnięcie celów środowiskowych dla wspomnianej JCWP, nie przewiduje się wystąpienia jakichkolwiek negatywnych oddziaływań w tym zakresie. Należy natomiast podkreślić, że do projektu mpzp wprowadzono zapisy, których docelowa realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu wskazanych celów środowiskowych. Wśród nich wymienić należy m.in.: dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, ustalenie maksymalnej powierzchni zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w granicach działki budowlanej, zapis ustalający powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci oraz zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

W kontekście kształtowania polityki klimatycznej wspomnieć można również o Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020). SPA2020 wpisuje się w ramową politykę Unii Europejskiej w zakresie adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, zwracając szczególną uwagę na lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, realizowane poprzez określenie działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Działania adaptacyjne zawarte w SPA2020 obejmują zarówno przedsięwzięcia techniczne, np. budowa niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodzią. Wśród planowanych do realizacji inwestycji znajduje się szereg przedsięwzięć poprawiających jakość życia mieszkańców i pobudzających wzrost gospodarczy. Planowane działania obejmują np. poprawę jakości wód, rozwój odnawialnych źródeł energii, zwiększenie zalesienia czy wsparcie dla rozwoju technologii środowiskowych. Podjęte zostaną również działania edukacyjne, wyjaśniające opinii publicznej zjawisko zmian klimatu.

Na szczeblu **gminnym** wyraz realizacji strategii i polityk krajowych stanowi Program Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku. W *Programie* wytypowano – w poszczególnych obszarach interwencji – cele ekologiczne wraz z kierunkami działań, które sformułowano na podstawie głównych zagrożeń środowiska rozpatrywanych w kontekście aktualnych i planowanych wymogów prawnych oraz potrzeb i możliwości realizacyjnych Miasta. W ramach poszczególnych obszarów interwencji wskazano następujące cele strategiczne (jak również kierunki interwencji polityki ekologicznej):

- „poprawa jakości powietrza i ochrona klimatu” – cele: osiągnięcie dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców, rozwój gospodarki niskoemisyjnej we wszystkich sektorach – zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych;
- „zagrożenie hałasem” – cele: osiągnięcie dobrego stanu klimatu akustycznego (bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu), zmniejszenie hałasu komunikacyjnego w przestrzeni miejskiej;
- „pola elektromagnetyczne” – cel: utrzymanie stopnia emisji pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnego poziomu;

- „gospodarowanie wodami” – cel: racjonalne korzystanie z zasobów wodnych, ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody;
- „gospodarka wodno-ściekowa” – cel: poprawa jakości wody, rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej;
- „ochrona zasobów geologicznych” – cele: ochrona złóż kopalin, ograniczenie presji wywieranej przez wydobywanie złóż;
- „ochrona gleb” – cel: poprawa jakości gleby i ziemi;
- „gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów” – cel: zapewnienie zrównoważonego systemu gospodarki odpadami;
- „zasoby przyrodnicze” – cel: ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz tworzenie sieci obszarów chronionych;
- „zagrożenia poważnymi awariami” – cel: zmniejszenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych i awarii pochodzących z transportu;
- „edukacja ekologiczna i działania prośrodowiskowe” – cel: zwiększenie świadomości ekologicznej społeczeństwa (zwiększenie świadomości o współodpowiedzialności za jakość środowiska);
- „monitoring środowiska” – cel: zapewnienie stałego i rzetelnego monitoringu środowiska.

Część z celów znajduje swoje odzwierciedlenie w zapisach omawianego w prognozie projektu mpzp „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu, wśród których wskazać należy:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (z wyjątkami przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej)
- ustalenie zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenu,
- ustalenie zachowania istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną lub istniejącą zabudową lub infrastrukturą techniczną, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
- dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,
- zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
- w przypadku lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- w przypadku lokalizacji zabudowy zamieszkania zbiorowego zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego,
- w przypadku lokalizacji zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej lub szpitali zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej lub terenów szpitali w miastach,
- zapewnienie standardów akustycznych na granicy z terenami o zdefiniowanych wyższych wymaganiach akustycznych w środowisku,
- dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi;
- ustalenie niskiej powierzchni zabudowy działki budowlanej,
- ustalenie – odpowiednich do układu zabudowy – minimalnych powierzchni biologicznie czynnych;
- ustalenie powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
- dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej.

Analizując opisane powyżej cele ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, określone na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, a także lokalnym, należy uznać, że poprzez wprowadzenie do projektu odpowiednich zapisów cele te zostały uwzględnione w sposób właściwy.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

W kontekście oceny oddziaływań na środowisko przyrodnicze, przekształcenia powierzchni ziemi, rozumianej zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* jako ukształtowanie terenu, gleby, ziemia i wody gruntowe, są szczególnie istotne, powodują bowiem szereg zmian wśród pozostałych komponentów środowiska przyrodniczego, a poza tym należą do zmian trwałych. Antropogeniczne przeobrażenia powierzchni ziemi związane są z działaniami techniczno-inżynierskimi, a zasięg tych zmian warunkowany jest skalą projektowanych inwestycji, zwłaszcza przewidywanej powierzchni nowej inwestycji oraz głębokością prowadzonych prac ziemnych.

Niekorzystne przeobrażenia ziemi dotyczą głównie właściwości fizycznych, chemicznych oraz biologicznych gleby i występują na skutek umieszczania pod powierzchnią terenu fundamentów, elementów konstrukcji budowlanych oraz doprowadzania do budynków podziemnej infrastruktury technicznej, powodując jednocześnie nieodwracalną utratę naturalnych ww. właściwości. Do najważniejszych z nich możemy zaliczyć zakłócanie obiegu wód podziemnych i powierzchniowych poprzez ingerencję w skład oraz zagęszczenie poszczególnych warstw profilu glebowego, przemieszanie warstw, a także umieszczanie szeregu elementów sieci infrastruktury technicznej w profilu glebowym.

Projekt mpzp „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu obejmuje teren, którego warunki środowiskowe już w przeszłości zostały zmienione i dostosowane do potrzeb człowieka, bowiem dwie działki są zabudowane, a pozostała część obszaru stanowi teren biologicznie czynny, porośnięty trawą.

Biorąc pod uwagę możliwość powstania nowej zabudowy, w kontekście wyżej opisanego stanu zagospodarowania terenu, realizacja planu na terenie **MN/U** wywoła negatywne oddziaływania na powierzchnię ziemi. Negatywne skutki realizacji nowej zabudowy, zagospodarowania terenu i poprowadzenia sieci infrastruktury technicznej wynikną przede wszystkim z konieczności usunięcia szaty roślinnej i uszczelnienia części powierzchni terenu. Negatywne skutki mogą jednak nie ograniczyć się do wierzchniej warstwy gruntu, ponieważ projekt dopuszcza też lokalizację kondygnacji podziemnych, tak więc mogą one objąć również głębsze, dotychczas jeszcze nienaruszone, warstwy podłoża. Jednocześnie analizując ww. skutki należy pamiętać, że będą one wynikiem wtórnych zmian, antropogenicznie już zmienionego komponentu środowiska oraz że nie powinny one spowodować znaczących zmian rzeźby terenu.

Trwałe, bezpośrednie, negatywne oddziaływania na powierzchnię ziemi będą wynikały w szczególności z lokalizacji budynków: mieszkalnego jednorodzinnego albo usługowego, albo mieszkalno-usługowego oraz garaży lub budynków gospodarczych czy też urządzeń towarzyszących tej zabudowie. Realizacja nowej zabudowy, wykorzystująca w pełni ustaloną w projekcie planu maksymalną powierzchnię zabudowy działki budowlanej, spowoduje powstanie powierzchni utwardzonych i nieprzepuszczalnych dla wody, przy czym przyrost tych powierzchni w skali opracowywanego planu nie będzie znaczący.

Negatywne oddziaływania na powierzchnię ziemi będą spowodowane:

- naruszeniem powierzchni terenu, związanym z pracami ziemnymi przy wykonywaniu wykopów i wykonywaniu fundamentów budynków,
- umieszczaniem w profilu glebowym elementów konstrukcji budowlanych, a także różnego rodzaju materiałów budowlanych, wpływających na właściwości fizyczne i chemiczne podłoża, w tym na jego przepuszczalność,
- wytworzeniem określonej ilości różnego rodzaju odpadów i ścieków,
- trwałym uszczelnieniem powierzchni ziemi, która wcześniej stanowiła powierzchnię biologicznie czynną.

Krótkoterminowe oddziaływania na powierzchnię ziemi, zwłaszcza w zakresie przekształceń właściwości chemicznych i fizycznych podłoża, dotyczyć będą również terenów bezpośrednio sąsiadujących z planowaną inwestycją. Ich czasowe obciążenie na skutek wykorzystania ciężkiego sprzętu budowlanego spowoduje degradację naturalnego systemu kapilarnego, decydującego o retencji wody, jej dostępności dla roślin oraz wymianie gazowej w profilu glebowym. Należy tu jednak zaznaczyć, że oddziaływania te ustąpią po zakończeniu prac budowlanych.

Biorąc pod uwagę potrzebę ograniczania skali oraz zasięgu trwałych zmian w środowisku przyrodniczym, istotne są nie tylko zapisy projektu planu ustalające maksymalne powierzchnie

zabudowy działek budowlanych. Pewnemu zmniejszeniu skali negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi mogą służyć ustalenia projektu dotyczące nieprzekraczalnych linii zabudowy i minimalnych powierzchni biologicznie czynnych. Ustalenia te pozwalają na ograniczenie przestrzeni, na której dochodzi do nieodwracalnych zmian powierzchni ziemi i pozostawienie powierzchni gruntu w stanie zbliżonym do naturalnego. Pozwalają one też na utrzymanie odpowiednich warunków hydrogeologicznych gruntu, sprzyjających rozwojowi roślinności (zwłaszcza zieleni wysokiej) i zasilaniu wód podziemnych.

W kontekście ograniczania negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi pozytywnie należy ocenić również wszelkie ustalenia w zakresie ochrony i kształtowania zieleni, a w szczególności wymóg zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni terenu wolnych od utwardzenia. Zapis ten jest istotny z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi, bowiem roślinność pozwala na uniknięcie lub przynajmniej znaczne ograniczenie wymywania gruntów, unoszenia drobin gruntu przez wiatr, a także sprzyja absorpcji części ładunków zanieczyszczeń i blokuje ich przedostawanie się do głębszych warstw gruntu.

Podsumowując, należy stwierdzić, że zabudowanie części terenu **MN/U**, usunięcie części szaty roślinnej, naruszenie wierzchnich warstw gruntu, a także przemieszanie głębszych jego warstw, wynikające m.in. z realizacji kondygnacji podziemnych, w trwały i negatywny sposób wpłynę na powierzchnię ziemi. Ze względu na wielkość obszaru objętego projektem planu i niewielki zasięg planowanych zmian dokonanych w jego granicach, skutki oddziaływania na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe w skali planu, a co za tym idzie również w skali lokalnej Smochowic, nie będą znaczące. Proponowane zapisy projektu planu zapewniają możliwość ograniczenia wielkości powierzchni objętych ponownymi przekształceniami gruntu i pozostawienie w niezmienionym stanie możliwie największych powierzchni, umożliwiających wegetację roślin oraz powierzchni przesiąkalnych dla wód opadowych i roztopowych.

6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Z uwagi na brak w granicach analizowanego obszaru udokumentowanych i zarejestrowanych złóż kopalin, zbiorników wód podziemnych (GZWP), gruntów leśnych nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na powyższe zasoby naturalne na skutek realizacji ustaleń projektu mpzp „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu.

6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Ze względu na brak występowania na obszarze projektu mpzp „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu cieków oraz zbiorników wodnych, nie zaistniała konieczność wprowadzenia do projektu mpzp ustaleń odnoszących się do zagadnień związanych z ochroną zasobów wód powierzchniowych, a realizacja zapisów projektu planu nie spowoduje oddziaływania na wody powierzchniowe.

Opracowywany projekt dotyczy terenu użytkowanego przez człowieka, częściowo zabudowanego, i co istotne, z dostępem do sieci infrastruktury technicznej, w tym: sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej. Poza obszarem opracowania, w ul. Pelplińskiej, projektowana jest sieć kanalizacji deszczowej

Ponieważ obszar opracowania zlokalizowany jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 60, konieczne są działania chroniące stan zasobów tych wód. Ochrona wód podziemnych w obrębie jednolitych części wód polega m.in. na unikaniu niekorzystnych zmian ich stanu ilościowego i chemicznego, zachowaniu równowagi pomiędzy poborem i zasilaniem wód podziemnych i utrzymaniu lub osiągnięciu ich dobrego stanu ilościowego i chemicznego.

Teren jest w całości włączony do systemu wodociągowego i kanalizacyjnego miasta. W projekcie planu w zakresie sieci infrastruktury technicznej ustalono powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, z dopuszczeniem robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej. Rozwiązanie to pozwoli uniknąć zanieczyszczenia gleb i zasobów wodnych.

Istotnymi ustaleniami ograniczającymi możliwość zanieczyszczenia wód na obszarze projektu planu jest również zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej) oraz zakaz lokalizacji stacji paliw, stacji obsługi pojazdów, myjni, blacharni, lakierni i warsztatów samochodowych.

Można w tym miejscu przypomnieć, że obszar opracowania leży w zasięgu jednostki zaliczanej do obszarów o bardzo niskim stopniu zagrożenia wód podziemnych tj. jednostki hydrogeologicznej 1cTr/I (trzeciorzędowe piętro wodonośne).

Obecnie, wobec obserwowanych zmian klimatycznych, podstawową zasadą współczesnych metod gospodarowania wodami opadowymi na terenach zurbanizowanych jest zatrzymanie części lub całości wód z opadów atmosferycznych na terenie, na który spadły. Ponieważ zwiększanie udziału powierzchni zabudowanych związane jest nierozdzielnie ze wzrostem udziału powierzchni trwale uszczelnionych i odprowadzaniem wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej poza obszar opracowania, dlatego istotne będzie takie realizowanie ustaleń projektu planu, które będzie skutkowało pozostawieniem możliwie największych powierzchni gruntu wolnych od utwardzenia – przez to przesiąkalnych dla wody, oraz wykorzystanie możliwości retencjonowania jej w granicach opracowania. W tym zakresie projekt planu dla zabudowy w układzie wolno stojącym ustala udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 40% działki oraz 30% dla zabudowy w układzie bliźniaczym, ustala też nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenu, a także dopuszcza lokalizację obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych. Na terenach inwestycyjnych możliwe jest zatem zastosowanie zróżnicowanych sposobów zagospodarowania wód pochodzących z opadów atmosferycznych, które powinny być uzależnione od lokalnych warunków gruntowo-wodnych. W każdym przypadku optymalne gospodarowanie wodami z opadów, przy np.: jednoczesnym retencjonowaniu wody na okres suszy (z pomocą sieci i obiektów infrastruktury technicznej służących temu celowi), umożliwi inwestorowi przykładowo: pielęgnację zieleni przy ograniczeniu lub całkowitym wyeliminowaniu zużycia wody z systemu wodociągowego.

Oczywistym jest, że o zmianach w zasięgu terenów inwestycyjnych będą decydowały rozwiązania przyjęte przez poszczególnych inwestorów w zakresie sposobu gospodarowania wodą z opadów atmosferycznych. Z pewnością zachowanie powierzchni przesiąkalnych sprzyja możliwości zagospodarowania wód opadowych w granicy działki budowlanej, a retencjonowanie sprzyja rezygnacji z odprowadzania ich do sieci kanalizacji deszczowej. Należy podkreślić, że zagospodarowanie wód w granicach działek jest oceniane pozytywnie z ekologicznego punktu widzenia, gdyż umożliwia zatrzymanie wód na terenie ich opadu i tym samym utrzymanie odpowiednich warunków hydrogeologicznych sprzyjających rozwojowi zaprowadzonej zieleni, zapewnia również naturalne oczyszczanie wód oraz zasilanie warstw wodonośnych.

Podsumowując, nie przewiduje się, by realizacja projektu planu spowodowała znaczące, negatywne oddziaływania na stan wód podziemnych. Ustalenia projektu planu sprzyjają zatrzymaniu możliwie największej ilości wód w terenie i zapewnieniu możliwie stabilnych warunków hydrogeologicznych środowiska w obszarze opracowania. Realizacja zabudowy i zagospodarowanie terenu wykorzystujące proekologiczne ustalenia planu minimalizuje prawdopodobieństwo wywołania znaczących negatywnych oddziaływań w stosunku do zasobów i jakości wód podziemnych.

6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i zwierzęta

Zagospodarowanie terenu objętego projektem planu w zakresie zieleni zostało prawie całkowicie dostosowane do potrzeb człowieka, co przejawia się między innymi w ograniczonym składzie gatunkowym lokalnej flory i rzutuje na skład gatunkowy lokalnej fauny.

Powstanie nowej zabudowy będzie wiązać się z koniecznością usunięcia czy też zniszczenia dużej części roślinności trawiastego terenu i tym samym uszczuplenia przestrzeni życiowej występującej tam fauny. Należy pamiętać, że ten skutek realizacji projektu planu będzie jednak dotyczyć gatunków roślin i zwierząt pospolicie występujących w obszarach zurbanizowanych.

Nowej zabudowie lokalizowanej na terenie **MN/U** towarzyszyć będzie nowa zieleń urządzona. Z punktu widzenia bioróżnorodności, zieleń urządzona przedstawia mniejszą wartość w stosunku do naturalnej i w przypadku analizowanego terenu obejmuje obecnie typowe nasadzenia z udziałem drzew i krzewów, należących do kilku gatunków przystosowanych do warunków miejskich, oraz duże powierzchnie zieleni trawiastej, poddawanej sporadycznie zabiegom agrotechnicznym. Nowe nasadzenia zieleni urządzonej, jak pokazuje praktyka, zapewne bazować będą na doborze gatunków spośród tych najbardziej przystosowanych do warunków miejskich. Skład roślin użytych do nasadzeń, ze względu na oddzielne zagospodarowywanie poszczególnych, wydzielonych działek, być może będzie bardziej urozmaicony. Różnorodność biologiczna flory w granicach obszaru objętego projektem planu może zatem ulec nieznacznemu wzbogaceniu o kolejne, typowe dla warunków miejskich, gatunki flory.

Projekt planu zawiera ustalenia, których realizacja pozwoli na ochronę istniejących zadrzewień oraz kształtowanie nowej szaty roślinnej. W tym zakresie ustalono:

- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenu,
- zachowanie istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną lub istniejącą zabudową lub infrastrukturą techniczną, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń,
- udział powierzchni biologicznie czynnej dla zabudowy w układzie wolno stojącym nie mniejszy niż 40% działki oraz dla zabudowy w układzie bliźniaczym nie mniejszy niż 30% działki budowlanej.

Kształtowanie zieleni urządzonej w sposób bezpośredni i pośredni wpływa na zachowanie czy też tworzenie miejsc występowania i żerowania przedstawicieli fauny. W przypadku małych zwierząt (których zdolności migracyjne są niewielkie) zmniejszenie powierzchni życiowej, poprzez usunięcie dotychczasowej szaty roślinnej z działki objętej inwestycją oraz ograniczenie dostępności do bazy pokarmowej, może spowodować ich czasowe przemieszczenie na najbliższe, niezagospodarowane działki czy też działki przylegające do obszaru opracowania posiadające już urządzonej zieleni. Docelowy stan fauny w obrębie nowych zabudowań będzie zapewne składał się z mniejszej liczby przedstawicieli gatunków wymagających większych powierzchni do żerowania i rozmnażania, natomiast może powiększyć się o przedstawicieli gatunków bardziej przystosowanych do życia w siedliskach zurbanizowanych i lepiej przystosowanych do częstych zmian uwarunkowań środowiskowych. Jednak w każdym przypadku, jak wspomniano, będzie to zapewne dotyczyć głównie gatunków zwierząt pospolicie występujących na obszarach zurbanizowanych.

Negatywnych skutków w odniesieniu do zwierząt zamieszkujących obszar opracowania można spodziewać się miejscowo i czasowo w czasie realizacji inwestycji, w szczególności na etapach wymagających użycia ciężkiego sprzętu, emitującego hałas, będący czynnikiem płoszącym dla zwierząt. Negatywne oddziaływania procesów inwestycyjnych, w tym zjawiska wywołane użyciem maszyn budowlanych, będą miały charakter krótkotrwały i ustaną po zakończeniu prac budowlanych, i raczej nie wpłyną na zmniejszenie składu gatunkowego występujących w granicach obszaru opracowania lokalnych populacji zwierząt.

Podsumowując, realizacja zabudowy i zagospodarowania terenu zgodnie z ustaleniami projektu mpzp, mimo zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, zmian w składzie gatunkowym szaty roślinnej oraz prawdopodobnych zmian ilościowych poszczególnych populacji zwierząt, nie powinna doprowadzić do znaczącego zmniejszenia różnicowania gatunkowego flory i fauny w granicach całego terenu objętego projektem planu. Ewentualne zmiany bioróżnorodności flory i fauny w terenie wywołane realizacją ustaleń planu, biorąc pod uwagę obecny, dość ograniczony dobór gatunków roślin, poprzez urozmaicenie gatunkowe zieleni urządzonej mogą przyczynić się do nieznacznego wzbogacenia gatunkowego szaty roślinnej terenu i związanych z nimi zmian w składzie gatunkowym jego fauny.

6.5. Oddziaływanie na krajobraz

Obszar analizowanego projektu mpzp „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu położony jest w zespole zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Smochowic. Realizacja ustaleń planu będzie się wiązać z powstaniem zabudowy na dotychczas niezabudowanych działkach – na części terenu **MN/U**. W przypadku istniejącej zabudowy, której lokalizacja lub parametry są inne niż ustalono w planie, dopuszcza się zmianę sposobu jej użytkowania, a także rozbudowę i przebudowę, zgodnie z ustaleniami planu.

Na etapie realizacyjnym, w wyniku organizacji placów budowy oraz prowadzenia prac budowlanych związanych z lokalizacją nowych budynków, oddziaływania na krajobraz będą negatywne. Będzie to jednak oddziaływanie krótkoterminowe.

Docelowa realizacja nowej zabudowy na terenie **MN/U** spowoduje trwałą, widoczną zmianę w obecnym krajobrazie obszaru opracowania. W miejscu otwartej przestrzeni, porośniętej roślinnością trawiastą, powstaną budynki mieszkaniowe jednorodzinne albo usługowe, albo mieszkalno-usługowe w zabudowie wolno stojącej lub bliźniaczej wraz z odpowiednio (adekwatnie do charakteru zabudowy) rozłokowanymi budynkami garażowymi lub gospodarczymi. Realizacja zabudowy zgodnie z projektem planu powinna przyczynić się do powstania możliwie uporządkowanej wizualnie zabudowy, ponieważ projekt ustala parametry zabudowy nawiązujące do zabudowy w jego najbliższym otoczeniu (dwukondygnacyjnej zabudowy, często z płaskimi dachami) i m.in. ustala: zachowanie jednakowej wysokości oraz linii gzymsu dla zabudowy bliźniaczej itp.

Docelowo o jakości krajobrazu decydują walory wizualne zagospodarowywanego terenu, dlatego też istotne są ustalenia projektu planu w zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, w tym zapisy, które zakazują lokalizacji na terenach elementów zagospodarowania dysharmonizujących krajobraz. Dla uniknięcia chaosu w krajobrazie, projekt planu ustala:

- lokalizację zabudowy, zgodnie z wyznaczonymi na rysunku planu liniami zabudowy, z dopuszczeniem przekroczenia linii zabudowy w granicach terenu o nie więcej niż 1,5 m przez określone elementy budynków oraz wycofania nie więcej niż 30% długości elewacji budynku o nie więcej niż 1,5 m od obowiązującej linii zabudowy,
- zakaz lokalizacji: tymczasowych obiektów budowlanych, wolno stojących stacji transformatorowych, stacji paliw, stacji obsługi pojazdów, myjni, blacharni, lakierni i warsztatów samochodowych,
- zakaz lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej.

Pozytywnie na kształtowanie krajobrazu wpłynie również realizacja projektu planu w zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, zwłaszcza te, dotyczące ochrony i kształtowania zieleni, w tym wspomniane wcześniej ustalenie zachowania istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną lub istniejącą zabudową lub infrastrukturą techniczną, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń oraz wprowadzenie zieleni na wszystkich powierzchniach wolnych od utwardzenia. Dodać należy, że odpowiednie urządzenie zieleni, zwłaszcza z dużym udziałem drzew i krzewów, w ramach minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, pozytywnie wpływa na estetykę otoczenia zabudowań w tym przypadku na mikrokrajobraz Smochowic.

6.6. Oddziaływanie na ludzi

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu zmienia funkcję usługową terenu 4U w planie obowiązującym i ustala teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej **MN/U**, co wiąże się z rozszerzeniem wachlarza funkcji terenu o funkcję mieszkaniową. Poza zmianami środowiskowymi, jakie zajądą w skutek realizacji ustaleń planu, a jakie mają ścisły związek z zabezpieczeniem możliwie najdogodniejszych warunków ekologicznych i zdrowotnych dla użytkowania terenu przez ludzi (zwłaszcza zamieszkania), istotne są również aspekty urbanistyczne i architektoniczne samej zabudowy, jej obsługi przez sieci infrastruktury technicznej i dostępności komunikacyjnej, decydujące o komforcie i bezpieczeństwie funkcjonowania ludzi na danym terenie.

Korzystnym dla środowiska i ludzi jest ustalenie bardziej optymalnych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu w stosunku do ustaleń planu obowiązującego. Realizacja zabudowy w oparciu o projekt planu pozwoli na zachowanie większego udziału powierzchni biologicznie czynnej i wprowadzenie nowej zabudowy o mniejszej intensywności, co niewątpliwie będzie stanowiło bardziej korzystne sąsiedztwo dla mieszkańców zabudowy istniejącej w otoczeniu.

Ponadto, projekt planu zawiera również odpowiednie ustalenia w zakresie kształtowania komfortu akustycznego – zabezpieczające mieszkańców przed ewentualnymi uciążliwościami hałasu – takie jak:

- zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,
- w przypadku lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- w przypadku lokalizacji zabudowy zamieszkania zbiorowego zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego,
- w przypadku lokalizacji zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej lub szpitali zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej lub terenów szpitali w miastach,
- nakaz zapewnienia standardów akustycznych na granicy z terenami o zdefiniowanych wyższych wymaganiach akustycznych w środowisku,
- dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

W zależności od wybranej przez inwestora docelowej funkcji - zabudowy mieszkaniowej czy zabudowy usługowej, a w przypadku usługowej – wybranego rodzaju działalności usługowej, ruch pojazdów wokół obszaru opracowania może ulec zmianie. W projekcie planu zakazuje się lokalizacji usług handlu o powierzchni sprzedaży w jednym budynku większej niż 100 m². Projekt planu ustala też zakaz lokalizacji stacji paliw, stacji obsługi pojazdów, myjni, blacharni, lakierni i warsztatów samochodowych. Ograniczenia te eliminują usługi, które potencjalnie generują większy ruch samochodowy.

Jednocześnie projekt planu ustala dostęp do przyległych dróg publicznych położonych poza granicą planu i nakazuje zapewnienie na działce budowlanej minimalnej (określonej projektem planu) liczby stanowisk postojowych dla samochodów osobowych, rowerów, a w przypadku usług wymagających dostaw towarów, nakaz zapewnienia na działce budowlanej stanowisk do przeładunku towarów, zlokalizowanych poza ww. stanowiskami. Realizacja projektu planu powinna zatem zapewnić odpowiednie standardy, zarówno zamieszkania, jak i usługowego użytkowania terenu.

Za korzystne z punktu widzenia oddziaływania na ludzi należy uznać ustalenie w projekcie planu zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej. Tym samym uniemożliwiono lokalizację na obszarze projektu planu nowych inwestycji związanych z przedsięwzięciami, których realizacja mogłaby powodować znaczące, negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego (np. powierzchni ziemi, warunków wodnych, szaty roślinnej, powietrza, klimatu akustycznego) oraz dla ludzi.

Kolejnym ustaleniem projektu planu istotnym dla kształtowania dogodnych warunków życia ludzi jest również dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, z jednoczesnym zakazem stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe. Przestrzeganie tego zakazu bezpośrednio wpływa na poprawę jakości powietrza atmosferycznego. Możliwość stosowania innych źródeł uzyskiwania ciepła do celów grzewczych zapewniają kolejne ustalenia projektu planu, dotyczące powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienia dostępu do sieci. Konsekwentna realizacja ww. ustaleń wpływa na ograniczenie możliwości pojawienia się istotnych źródeł emisji niskiej, co jest korzystne dla zapewnienia odpowiednich warunków zdrowotnych dla życia ludzi.

Również dopuszczenie w projekcie planu robót w zakresie systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego powinno sprzyjać poprawie jakości życia i bezpieczeństwa w obszarze opracowania

Negatywne oddziaływania na ludzi o czasowym i lokalnym charakterze mogą wystąpić na etapie prowadzenia prac budowlanych, związanych z realizacją ustaleń mpzp. Najbardziej uciążliwy dla otoczenia będzie hałas emitowany przez pojazdy i maszyny budowlane. Ich praca może również powodować wzrost zanieczyszczeń gazowych i pyłowych powietrza. Prace powinny być prowadzone w ciągu dnia, żeby nie powodowały dyskomfortu dla okolicznych mieszkańców w godzinach nocnych. Z uwagi na skalę przewidywanych inwestycji i możliwość ich stopniowej realizacji na poszczególnych działkach, oddziaływania te nie powinny być znaczące, a wyżej opisane uciążliwości powinny mieć charakter tymczasowy.

Podsumowując, należy stwierdzić, że w wyniku realizacji ustaleń planu nie należy spodziewać się znaczących negatywnych oddziaływań na ludzi obecnie użytkujących obszar opracowania, jak też na ludzi w jego otoczeniu. Proponowane zmiany zagospodarowania powinny umożliwić realizację zabudowy wpisującej się w sposób optymalny w układ funkcjonalno-przestrzenny Smochowic, ze stosunkowo dużym udziałem zieleni i z odpowiednią obsługą komunikacyjną oraz infrastrukturą techniczną, zabezpieczającą odpowiedni komfort użytkowania terenu.

6.7. Oddziaływanie na powietrze

Projekt planu ustala lokalizację nowej zabudowy na terenie **MN/U**, której funkcjonowanie nie powinno stanowić istotnego źródła zanieczyszczeń, powodującego przekroczenie dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń w powietrzu.

Projekt zawiera ustalenie dotyczące powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci (w tym np.: sieci gazowej i energetycznej). Dostęp do sieci infrastruktury technicznej w przypadku nowej zabudowy umożliwia wykorzystanie innych niż tradycyjne źródeł dostarczania ciepła, np. z zastosowaniem instalacji gazowych, elektrycznych itp. Wpływa to w sposób bezpośredni na ograniczenie możliwości pojawienia się źródeł emisji niskiej, wpływających na wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza. Zapis ten jest istotny z uwagi na konieczność eliminowania niekorzystnych (z punktu widzenia ochrony środowiska i ochrony zdrowia)

zjawisk, związanych z przekraczaniem dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego w powietrzu. Zapis ten nawiązuje do ustaleń zawartych w „Programie ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀”. Program ten określa szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P.

W przypadku realizowanej zabudowy projekt planu dopuszcza stosowanie indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe, co również pozwoli na znaczne ograniczenie negatywnego oddziaływania nowych emitorów zanieczyszczeń powietrza. Dodatkowo w projekcie planu wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, co ogranicza możliwość lokalizacji na analizowanym obszarze obiektów stanowiących istotne źródło zanieczyszczeń powietrza.

Należy również zauważyć, że projekt planu ustala lokalizację niskiej zabudowy w istniejącym dość regularnym, południkowo-równoleżnikowym, układzie ulic, co umożliwia utrzymanie dotychczasowego skutecznego przewietrzania terenu. Lokalizacja niskiej zabudowy umożliwia swobodne przemieszczanie się mas powietrza, szczególnie od strony południowej – od pobliskich otwartych przestrzeni lotniska Poznań-Ławica.

Korzystny wpływ na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego będą miały również ustalenia projektu mpzp w zakresie ochrony i kształtowania zieleni. Realizacja tych zapisów sprzyjać będzie poprawie jakości powietrza atmosferycznego, gdyż to obecność różnorodnej zieleni – w szczególności zieleni wysokiej – wpływa na zmniejszenie udziału dwutlenku węgla w powietrzu atmosferycznym, poprawę warunków fitosanitarnych oraz ograniczenie zasięgu przenoszenia zanieczyszczeń pyłowych.

Jednym z etapów realizacji ustaleń projektu planu, w czasie którego może dojść do lokalnego pogorszenia jakości powietrza atmosferycznego, jest etap prowadzenia inwestycji. Ogólnie jednak, w trakcie trwania prac budowlanych nie powinno dochodzić do przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu, a wszystkie standardy jakości powietrza powinny zostać dotrzymane również poza terenem objętym budową. Ilość zanieczyszczeń generowanych przez maszyny budowlane nie powinna mieć większego znaczenia w kształtowaniu jakości powietrza atmosferycznego, głównie z uwagi na ograniczony czas przeprowadzania budowy, niewielkie odległości unoszenia cząstek pyłowych i otoczenie terenu inwestycji przez zielenią urządzoną (w tym zielenią wysoką). Nie należy się również spodziewać wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń pyłów, związanych z prowadzeniem prac ziemnych. Jednak wyżej opisanych, krótkotrwałych negatywnych oddziaływań nie można całkowicie wykluczyć.

Biorąc pod uwagę stosunkowo nieduże możliwości inwestycyjne, jakie istnieją w granicach obszaru opracowania, opisane powyżej skutki realizacji planu na jakość powietrza w dużym stopniu będą zależeć od przestrzegania przez użytkowników terenów wszystkich ustaleń projektu planu i przy kompleksowym zastosowaniu rozwiązań w zakresie ogrzewania zabudowy i urządzenia zieleni nie powinny być znacząco negatywne.

Podsumowując, realizacja ustaleń planu nie powinna wpłynąć na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Negatywne skutki realizacji planu mogą, w ograniczonym zasięgu przestrzennym i czasowym, wystąpić jedynie w trakcie realizacji nowej zabudowy. Zapisy w zakresie ochrony środowiska są wystarczające dla ochrony jakości powietrza na tym terenie i pozwolą na zminimalizowanie ewentualnych niekorzystnych oddziaływań.

6.8. Oddziaływanie na klimat lokalny

Negatywne oddziaływania na klimat lokalny pojawiają się zazwyczaj na skutek znaczących zmian w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów, wynikających z antropopresji. Wśród najważniejszych czynników, które wpływają na kształtowanie lokalnych warunków klimatycznych, wymienić można m.in.: zwiększanie zasięgu powierzchni trwale zabudowanych, zwłaszcza zabudową średniowysoką i wyższą, zmniejszanie powierzchni biologicznie czynnych, w tym zadrzewionych, zwiększanie liczby źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, stosowanie w instalacjach grzewczych paliw o wysokich wskaźnikach emisji.

W przypadku analizowanego projektu mpzp realizacja jego ustaleń będzie wiązała się ze zmianami przestrzenno-funkcjonalnymi, polegającymi na lokalizacji niskiej zabudowy w dotąd niezabudowanej części terenu **MN/U**, porośniętej roślinnością trawiastą. Realizacja planu wywoła zatem pojawienie się na terenie opracowania nowych czynników, wpływających na parametry klimatyczne, takich jak: uszczelnienie powierzchni terenów objętych nową zabudową, pojawienie się

budynków o określonej kubaturze, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych w tym zmniejszenie powierzchni zajmowanej przez zieleni i zapewne zmiany jej struktury.

Ponieważ istotnym czynnikiem pozytywnie wpływającym na parametry mikroklimatyczne analizowanego terenu jest zieleni, w tym w szczególności zieleni wysoka, projekt planu ustala zachowanie istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną lub istniejącą zabudową lub infrastrukturą techniczną, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń. Ustalono też minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej, nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów oraz dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, co może stanowić rozwiązanie ułatwiające utrzymanie zieleni w dobrej kondycji. Obecność zieleni, zwłaszcza wysokiej, wśród terenów zabudowanych wpływa korzystnie również na zmniejszenie nasłonecznienia gruntu, zmniejszenie parowania, poprawę nawilżenia powietrza, poprawę przewietrzania terenu i łagodzenie (zwłaszcza w okresie letnim) dobowych wahań temperatury. Duży udział zieleni (zwłaszcza zieleni wysokiej) zapobiega również rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń pyłowych i wpływa korzystnie na ogólne zmniejszenie ilości zanieczyszczeń powietrza (w tym przede wszystkim CO₂), stanowiących jądra kondensacji, których zwiększona obecność wpływa z kolei na pojawianie się w granicach miasta niekorzystnych zjawisk klimatycznych. Zatem przytoczone ustalenia projektu planu – chroniące zieleni oraz wymagające zachowania określonego udziału powierzchni biologicznie czynnych – sprzyjają kształtowaniu korzystnych warunków mikroklimatycznych w obszarze opracowania.

W zakresie kształtowania warunków klimatu lokalnego za szczególnie istotną wskazuje się obserwowaną na terenach miejskich emisję zanieczyszczeń powietrza – zanieczyszczeń głównie pochodzących z indywidualnych systemów grzewczych funkcjonujących w zabudowie jednorodzinnej, w której użytkowane są przestarzałe systemy grzewcze. W zabudowie Smochowic przeważa ten typ często już starej zabudowy – co w sezonie grzewczym ma negatywny wpływ na warunki mikroklimatyczne panujące w obszarze opracowania. Zanieczyszczenia powietrza z pojedynczych tego typu budynków sumując się w skali Smochowic powodują pogorszenie parametrów klimatu lokalnego. Ponieważ projekt planu ustala zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe oraz zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, prawdopodobieństwo zanieczyszczania powietrza przez instalacje bazujące na paliwie stałym lub emisji do atmosfery znacznych ilości substancji szkodliwych jest znacząco zmniejszone. Projekt planu wraz z powyższymi zakazami ustala też powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym i zapewnienie dostępu do sieci, w tym np. do sieci gazowej i energetycznej, co umożliwia wykorzystanie do celów grzewczych bardziej ekologicznych technologii. Realizacja zabudowy zgodnie z tymi ustaleniami projektu planu zadecyduje w dużym stopniu o pozytywnym kształtowaniu parametrów mikroklimatycznych obszaru w zakresie ochrony powietrza, co w szerszej skali nie powinno pogorszyć parametrów klimatu lokalnego.

Analizując warunki mikroklimatyczne obszaru projektu planu należy zwrócić uwagę na jego korzystne położenie na południowych obrzeżach zabudowy Smochowic – pośród niskiej zabudowy mieszkaniowej i w bliskim sąsiedztwie otwartego terenu lotniska Poznań-Ławica. Takie położenie stwarza korzystne warunki przewietrzania analizowanego terenu i tym samym zapobiega utrzymywaniu się niekorzystnych warunków aerosanitarnych. Należy też zauważyć, że realizacja projektu planu nie spowoduje zmiany rzeźby terenu, a proponowana lokalizacja niskiej zabudowy dobrze wkomponuje się w otoczenie i obecny układ ulic, bez stwarzania barier utrudniających przewietrzanie sąsiednich terenów.

Podsumowując, można stwierdzić, że projekt planu wprowadza ustalenia w zakresie szczegółowych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy, zagospodarowania terenu oraz zasad ochrony środowiska, które przyczynią się do powstania zabudowy i ukształtowania przez nią warunków mikroklimatycznych nie odbiegających od tych, jakie ukształtowały się pośród zabudowy otaczającej obszar opracowania. Skutkiem czego, zmiany dokonane na opracowywanym terenie, zgodnie z ustaleniami planu miejscowego, nie wpłyną na parametry klimatu lokalnego Smochowic, a przede wszystkim nie spowodują pogorszenia jego parametrów.

6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Projekt planu „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu zmienia obecne przeznaczenie terenu z terenu zabudowy usługowej, oznaczonego w obowiązującym mpzp symbolem 4U, i ustala teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej, oznaczony na rysunku planu symbolem **MN/U**.

Ustalenia projektu planu objęły teren **MN/U** ochroną akustyczną w środowisku – na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*⁵⁵ oraz przepisów wykonawczych, czyli rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*⁵⁶.

Projekt planu w zakresie kształtowania komfortu akustycznego w środowisku i w budynkach ustalił zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych, a w przypadku lokalizacji na tym terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Ponadto projekt planu ustalił, w przypadku lokalizacji zabudowy zamieszkania zbiorowego zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego, natomiast w przypadku lokalizacji zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej lub szpitali zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej lub terenów szpitali w miastach (lub po prostu szpitali w przypadku oddziaływania hałasu lotniczego).

Obecne warunki akustyczne w środowisku – na obszarze oraz w sąsiedztwie projektu planu, omówione w niniejszej prognozie w rozdz. 2.10, na podstawie dokumentacji aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*⁵⁷ – ilustruje załącznik nr 2. Przedstawia on zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego od ul. J. H. Dąbrowskiego oraz hałasu lotniczego od lotniska Poznań-Ławica, pokazane na tle granic analizowanego projektu planu, wyrażone za pomocą wskaźników długookresowych średnich poziomów dźwięku L_{DWN} i L_N , dla obserwatorów umieszczonych na wysokości referencyjnej ok. 4 m nad poziomem terenu, dla aktualnego w 2017 r. stanu zagospodarowania i użytkowania terenów w obszarze opracowania.

Z załącznika nr 2 wynika, że ul. J. H. Dąbrowskiego oraz lotnisko Poznań-Ławica nie oddziałują na obszar projektu planu uciążliwymi poziomami tych rodzajów hałasu.

W ustaleniach projektu planu zapisano ponadto – z uwagi na możliwe zróżnicowane zagospodarowanie i użytkowanie terenu **MN/U** oraz wymagające akustycznie otoczenie obszaru opracowania (istniejąca zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna na terenie 16MN w obowiązującym mpzp terenu „Smochowice Południe” w Poznaniu) – zapewnienie wymaganych standardów akustycznych na granicach z terenami, na których zlokalizowana jest zabudowa o zdefiniowanych wyższych wymaganiach akustycznych w środowisku.

Ustalenie to zapisano w związku z potencjalnym niekorzystnym oddziaływaniem na siebie terenów i obiektów o różnych wymaganiach akustycznych w środowisku, ale także w związku z emitowaniem zakłóceń akustycznych do środowiska – np. w przypadku działalności usługowej, związanej z oddziaływaniem głównie źródeł hałasu zaliczanych do tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu (w tym także agregatów, wentylatorów itp.). Do takich niewrażliwych sąsiedztw mogą być również zaliczone tereny zabudowy lub działki, na których zostaną zrealizowane usługi oświaty, np.: szkoła, przedszkole lub żłobek – o wysokich wymaganiach akustycznych w środowisku, potencjalnie mogące jednak powodować uciążliwości akustyczne dla otoczenia poprzez zabawy dzieci i młodzieży na placach i boiskach, jak również akustyczny chaos komunikacyjny związany z dowozem dzieci do placówki i ich odbiorem po zajęciach. Dopuszczenie w projekcie planu realizacji zabudowy mieszkaniowo-usługowej, a nie wyłącznie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, może zatem mieć negatywny wpływ na komfort życia mieszkańców w otoczeniu przedmiotowego terenu.

Jest to istotne zarówno w przypadku ochrony akustycznej w środowisku w istniejącej zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej zlokalizowanej poza obszarem projektu planu (czyli na terenie 16MN) – o wyższych wymaganiach akustycznych w środowisku, sąsiadujących z terenem **MN/U** ustalonym w obszarze opracowania projektu planu jako teren mieszkaniowo-usługowy – o słabszych wymaganiach akustycznych, ale także w przypadku lokalizacji na terenie **MN/U** – oprócz zabudowy usługowej – także np. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy o funkcji usług oświaty i zdrowia – o wyższych wymaganiach akustycznych w środowisku.

⁵⁵ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1973, tekst jednolity z późn. zm.)

⁵⁶ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity, Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

⁵⁷ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

Uciążliwości jw. mogą pojawiać się także w związku z możliwością realizacji funkcji usługowych w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych, zgodnie z przepisem ustawy *Prawo budowlane*⁵⁸ (art. 3, pkt 2a), który dopuszcza w takim budynku wydzielanie m.in. lokalu użytkowego o powierzchni całkowitej nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku.

Ocena zagrożenia niepożądanym hałasem dotyczy wówczas kryteriów wymaganych dla tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu, które omówiono wyżej w tym rozdziale – dla funkcji terenów lub obiektów o wyższych wymaganiach akustycznych w środowisku.

W przypadku występowania i oddziaływania źródeł hałasu związanych z działalnością usługową – możliwą na terenie **MN/U**, czyli źródeł hałasu jako tzw. pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasu, umówionych wyżej – dopuszczalne poziomy dźwięku w środowisku na podstawie rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*⁵⁹ wynoszą odpowiednio: $L_{Aeq D/N}^* = 50/40$ dB – dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży (czyli np. szkół, przedszkoli i żłobków), a także domów opieki społecznej lub szpitali, oraz $L_{Aeq D/N}^* = 55/45$ dB – dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego czy terenów mieszkaniowo-usługowych, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym 8-miu najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym oraz w przedziale czasu odniesienia równym 1 najmniej korzystnej godzinie nocy, a także $L_{DWN}^* = 50$ dB i $L_N^* = 40$ dB – w przypadku pierwszego rodzaju zabudowy, oraz $L_{DWN}^* = 55$ dB i $L_N^* = 45$ dB – w przypadku drugiego rodzaju zabudowy, odpowiednio w przedziale czasu odniesienia równym wszystkim dobom w roku oraz wszystkim porom nocy w roku.

Zasadniczo można powiedzieć, że ustalenia projektu planu dotyczące poziomów hałasu w środowisku są wystarczające dla zapewnienia odpowiedniego komfortu zamieszkania i użytkowania przedmiotowego terenu. Jednocześnie w związku z bliskim sąsiedztwem lotniska Poznań-Ławica oraz tym, że dopuszcza się zagospodarowanie i użytkowanie terenu **MN/U** przez bardziej wrażliwe akustycznie rodzaje terenów, w tym przede wszystkim usługi oświaty i zdrowia, należy stwierdzić, że realizacja tych rodzajów usług powinna być możliwa jedynie w przypadku zapewnienia tym funkcjom terenu wymaganych standardów akustycznych w środowisku, przede wszystkim w porze nocy.

W rozdz. 2.10 niniejszej prognozy oraz na załączniku nr 2 przedstawiono, że przedmiotowy teren znajduje się obecnie poza zasięgiem niekorzystnego oddziaływania hałasu komunikacyjnego lotniczego i samochodowego – o poziomie $L_{DWN} \leq 55$ dB i $L_N = 50$ dB.

Z uwagi jednak na określenie w rozporządzeniu *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*⁶⁰ dopuszczalnego maksymalnego długookresowego średniego poziomu hałasu lotniczego w porze nocnej na poziomie $L_N^* = 45$ dB – dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz terenów szpitali lub terenów domów opieki społecznej, a także ze względu na tworzenie map akustycznych w oparciu o rozporządzenie *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji*⁶¹ – poprzednio, oraz rozporządzenie *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na strategicznych mapach hałasu, sposobu ich prezentacji i formy ich przekazywania*⁶² – obecnie, istnieje trudność w ustaleniu zasięgu oddziaływania hałasu lotniczego dla poziomu dopuszczalnego $L_N^* = 45$ dB, w porze nocy. Powyższe wynika z zakresu sporządzania map akustycznych, których skale przedstawiają wyniki dopiero od poziomu 50 dB.

Analizowane działki, czyli obszar projektu planu znajdują się także poza aktualnymi granicami obszaru ograniczonego użytkowania (OOU) lotniska Poznań-Ławica, wyznaczonymi w Uchwale Sejmiku Województwa Wielkopolskiego ze dnia 30 stycznia 2012 r. *w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Poznań-Ławica w Poznaniu*⁶³.

⁵⁸ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2021 r., poz. 2351, tekst jednolity z późn. zm.)

⁵⁹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity, Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

⁶⁰ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity, Dz. U. z 2014 r., poz. 112)

⁶¹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2007 r. *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na mapach akustycznych oraz ich układu i sposobu prezentacji* (Dz. U. z 2007 r., Nr 187, poz. 1340) – akt uznany za uchylony z dniem 04 sierpnia 2021 r.

⁶² Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 20 lipca 2021 r. *w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na strategicznych mapach hałasu, sposobu ich prezentacji i formy ich przekazywania* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1325)

⁶³ Uchwała Nr XVIII/302/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 30 stycznia 2012 r. *w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Poznań-Ławica w Poznaniu* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2012 r., poz. 961)

Jednak wyniki badań akustycznych z 2016 r., wykonanych w ramach analizy porealizacyjnej w zakresie emisji hałasu do środowiska od lotniska Poznań-Ławica, wykazały niekorzystne zmiany zasięgu oddziaływania tego lotniska. Wskazano konieczność zmiany kształtu OOU Poznań-Ławica. W przypadku poszerzenia granic obszaru ograniczonego użytkowania można liczyć się z tym, że w granicach OOU nie będzie można lokalizować wrażliwych akustycznie usług oświaty i zdrowia.

W ustaleniach projektu planu zapisano także dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi. Ustalenie to służy uzyskaniu możliwości zapewnienia wymaganych poziomów dźwięku wewnątrz pomieszczeń zamkniętych, zgodnych z ich przeznaczeniem – na podstawie wymagań polskich norm stosowanych w akustyce budowlanej, przy zapewnieniu jednocześnie wymiany powietrza z otoczeniem (ale nie poprzez rozszczelnienie okien).

Stosowanie zasad akustyki architektonicznej dotyczy właściwego ze względów akustycznych rozkładu pomieszczeń w budynkach (nie tylko mieszkalnych, także biurowych, usługowych, czy wymagających szczególnej koncentracji uwagi), który uwzględnia zagrożenia akustyczne zewnętrzne i wewnętrzne w tych budynkach, i odnosi się głównie do projektowanych, nowych budynków. Z kolei, stosowanie zasad akustyki budowlanej dotyczy wszystkich budynków wymagających ochrony akustycznej wewnątrz pomieszczeń (przy zamkniętych oknach i drzwiach), narażonych m.in. na ponadnormatywne dla wnętrz pomieszczeń oddziaływanie akustyczne z zewnątrz, i wiąże się z potrzebą stosowania przegród zewnętrznych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej, w tym głównie okien o podwyższonej izolacyjności akustycznej, przy zapewnieniu wymiany powietrza z otoczeniem.

Zasadniczo, ustalenie dotyczące stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach dotyczy obiektów lokalizowanych na terenach zabudowy znajdujących się w strefach oddziaływania hałasu samochodowego czy też hałasu lotniczego, charakteryzujących się poziomami przekraczającymi wartości dopuszczalne w środowisku. Istniejący poziom hałasu zarówno lotniczego, jak i samochodowego wynosi jednak: $L_{DWN} \leq 55$ dB i $L_N < 50$ dB – na podstawie aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*⁶⁴, a więc nie przekracza wartości dopuszczalnych.

Ustalenie to – jako dopuszczenie – może fakultatywnie dotyczyć również budynków, które znajdują się poza zasięgami ponadnormatywnego oddziaływania hałasu lotniczego i samochodowego, na terenach gdzie poziomy takiego rodzaju hałasu nie przekracza wartości dopuszczalnych, ale są wyższe niż wartości $L_{Aeq D/N} = 60/50$ dB, w odpowiednich przedziałach czasu oceny w porze dziennej i nocnej (zgodnych z wymaganiami polskich norm), niezależnie od rodzaju terenu zabudowy.

Zatem, mimo wykazanych poziomów hałasu zarówno lotniczego, jak i samochodowego – nie przekraczających wartości dopuszczalnych w środowisku, umieszczenie w projekcie uchwały planu ustalenia dopuszczającego stosowanie zasad akustyki architektonicznej i budowlanej jest właściwe ze względu na zwrócenie uwagi na problem zagrożenia hałasem w budynkach (w pomieszczeniach zamkniętych)

Poza tym przewiduje się, że na obszar projektu planu nie będzie oddziaływał – jak obecnie – hałas kolejowy i tramwajowy oraz hałas lotniczy z lotniska Poznań-Krzesiny, a także hałas przemysłowy. Zakłady usługowo-produkcyjne, funkcjonujące po południowej stronie ul. Pelplińskiej, nie powinny oddziaływać na obszar projektu planu poziomami przekraczającymi wymagane wartości dopuszczalne w środowisku.

Podsumowując należy stwierdzić, że w przyszłości, w granicach obszaru projektu planu „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu – w wyniku realizacji ustaleń szczegółowych, sformułowanych m.in. w dziedzinie kształtowania klimatu akustycznego w środowisku i w budynkach – warunki akustyczne w środowisku będą korzystne dla planowanych funkcji terenu **MN/U**, w tym przede wszystkim w przypadku lokalizacji na tym terenie zabudowy mieszkaniowo-usługowej czy zabudowy zamieszkania zbiorowego, a także zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W przypadku lokalizacji bardziej wrażliwej zabudowy usługowej – usług oświaty i zdrowia należy zapewnić wymagane, bardzo wysokie standardy akustyczne w środowisku, przede wszystkim w porze nocy. Projekt planu nakazał zapewnienie odpowiednich standardów akustycznych w środowisku, także na granicach z terenami o wyższych wymaganiach akustycznych w środowisku, jak również dopuścił stosowanie zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

⁶⁴ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

Obszar projektu planu nie będzie skażony hałasem samochodowym, kolejowym, tramwajowym i lotniczym oraz hałasem przemysłowym, podobnie jak to jest obecnie.

6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe

Na terenie objętym projektem planu nie występują obiekty i dobra kultury objęte ochroną konserwatorską w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*⁶⁵, jak również nie występują udokumentowane stanowiska archeologiczne oraz warstwy kulturowe. Nie przewiduje się zatem występowania jakichkolwiek oddziaływań w tym zakresie.

6.11. Oddziaływanie na dobra materialne

Realizacja mpzp „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu zapewne przyczyni się do przyrostu ilości dóbr materialnych. Oddziaływań w tym zakresie można spodziewać się na skutek powstania zabudowy na terenie **MN/U**. Przyrostu ilości dóbr materialnych można spodziewać się również na skutek zagospodarowania terenu w otoczeniu nowej zabudowy, między innymi przez rozbudowę obsługujących ją sieci infrastruktury technicznej. Oceniając przyrost ilości dóbr materialnych w skali obszaru opracowania – na skutek zmian zagospodarowania, które mogą objąć ponad połowę jego powierzchni – oddziaływania na dobra materialne można uznać za istotne. Jednak w skali całego osiedla mieszkaniowego, zmiany wynikające z realizacji projektu planu nie będą miały dużego znaczenia ze względu na prawie całkowite zainwestowanie obszaru Smochowic.

Ze względu na charakter proponowanej zabudowy (zabudowa niska) i możliwość stopniowego realizowania zabudowy na poszczególnych działkach, ewentualny ruch samochodów ciężarowych towarzyszący inwestycjom nie powinien powodować uszkodzenia nawierzchni dróg (w tym przypadku – w otoczeniu obszaru opracowania) i uszkodzenia podziemnych sieci uzbrojenia. Ogólnie, realizowane na podstawie planu inwestycje nie powinny wywołać niekorzystnych oddziaływań na istniejące w granicach opracowania i w jego otoczeniu dobra materialne.

6.12. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Jak wspomniano w rozdziale 3 prognozy, w granicach obszaru mpzp „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu nie występują obszary objęte ochroną prawną w rozumieniu ustawy *o ochronie przyrody*, w tym obszary objęte siecią Natura 2000.

Analizując położenie i uwarunkowania środowiskowe obszaru opracowania w stosunku do najbliższych obszarów chronionych (wymienionych w rozdziale 3. niniejszej prognozy), należy zauważyć, że najbliższym położonym w stosunku do granic projektu planu obszarem Natura 2000 jest obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005. Wchodzący w jego skład Fort VII znajduje się w odległości ok. 3,3 km od granicy projektu planu. Ze względu na przedmiot ochrony, odległość dzielącą obiekt chroniony od obszaru opracowania i zantropizowane środowisko przyrodnicze analizowanego terenu, realizacja planu nie będzie stanowić przyczyny występowania znaczących negatywnych oddziaływań na fort, wchodzący w skład obszaru chronionego, w tym jego przedmiot ochrony i integralność całego obszaru.

Wszystkie prognozowane w powyższych rozdziałach skutki realizacji planu, zważywszy na samo znaczne oddalenie granic projektu mpzp od obiektów stanowiących miejsce hibernacji nietoperzy, nie wskazuje się konieczności wprowadzenia do projektu planu jakichkolwiek zapisów w tym zakresie.

6.13. Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne Poznania (znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego planu miejscowego nie spowoduje oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

⁶⁵ Dz. U. z 2021 r., poz. 710, tekst jednolity z późn. zm.

7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Analiza skutków realizacji ustaleń planu miejscowego w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać na analizie wyników pomiarów i ocen uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko* dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania. Należy tylko podkreślić, że analiza wyników pomiarów, uzyskanych w ramach PMS, musi dotyczyć obszaru objętego danym planem miejscowym.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu), Państwowy Instytut Geologiczny, Prezydent Miasta Poznania (pełniący jednocześnie obowiązki starosty powiatu grodzkiego), prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Zakres i częstotliwość monitoringu obejmującego pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, badania poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, a także pomiary poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych na analizowanym obszarze, będą zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą natomiast zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach, a także specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska.

Należy jednocześnie zaznaczyć, iż ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalają przeznaczenie i możliwy sposób zagospodarowania terenu, nie są jednak jednoznaczne z ich realizacją w momencie uchwalenia planu. Z uwagi na powyższe, szczegółowe i precyzyjne określenie zakresu i częstotliwości monitoringu nie jest możliwe na obecnym etapie projektowania, bowiem powinny być one dostosowane do stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych ustaleń mpzp, zwłaszcza dotyczących lokalizacji nowych inwestycji budowlanych.

W związku z powyższym, monitoring skutków realizacji analizowanego projektu mpzp w zakresie oddziaływania na środowisko powinien polegać na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska (lub w ramach indywidualnych zamówień), a także na monitorowaniu realizacji proekologicznych ustaleń mpzp na etapie wydawania decyzji pozwoleń na budowę, dotyczących np.: wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną zgodnie z ustaleniami planu (co jest istotne m.in. wobec zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe w indywidualnych systemach grzewczych), ochrony istniejących drzew i odpowiednio wysokich powierzchni biologicznie czynnych

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP

Możliwość rozważania odmiennych sposobów zagospodarowania terenu znajdującego się w granicach projektu mpzp „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu została ograniczona przez obowiązujące *Studium*, które wyznaczało kierunki zagospodarowania przestrzennego poszczególnych terenów znajdujących się w granicach miasta. W związku z powyższym, ilość możliwych do wprowadzenia alternatywnych sposobów zagospodarowania tego obszaru jest stosunkowo niewielka.

Projekt planu obejmuje obszar w przeszłości zurbanizowany, pozbawiony naturalnych uwarunkowań przyrodniczych, które charakteryzowałby się wysoką wartością przyrodniczą i które wymagałyby prawnej ochrony. W ustaleniach analizowanego projektu uwzględniono natomiast konieczność ochrony jego najbardziej cennego komponentu, czyli istniejących zadrzewień. Wprowadza bardziej optymalne ustalenia w zakresie wskaźników i parametrów zabudowy i zagospodarowania terenu w stosunku do planu obowiązującego. Ponadto projekt, zawiera też inne istotne ustalenia

w zakresie ochrony środowiska i przyrody, w tym m.in. te, których realizacja pozwoli na prawidłowe kształtowania klimatu akustycznego analizowanych terenów.

Biorąc powyższe pod uwagę, stwierdzono, że analizowany projekt planu nie wymaga wskazania nowych rozwiązań alternatywnych w zakresie rozwiązań funkcjonalnych i ustaleń w zakresie ochrony środowiska i przyrody.

Nie ma zatem potrzeby proponowania innych rozwiązań alternatywnych w stosunku do zawartych w projekcie planu, a niniejsza prognoza nie przewiduje dodatkowej analizy alternatywnych rozwiązań minimalizujących lub eliminujących zagrożenia dla środowiska przyrodniczego.

9. STRESZCZENIE I WNIOSKI

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu.

Projekt planu opracowywany jest na podstawie uchwały Nr XXIII/425/VIII/2020 Rady Miasta Poznania z dnia 25 lutego 2020 r. Uchwała ta dotyczy fragmentu Smochowic, położonego w zachodniej części miasta Poznania, u zbiegu ulic: Starogardzkiej i Pelplińskiej (ulic leżących poza projektem planu).

Projekt planu obejmuje niezabudowane, porośnięte trawą działki nr 82/3, 82/4, 81/3, 81/4, ark. 26, obręb Krzyżowniki oraz działki nr 80/10 i 80/12, ark. 26, obręb Krzyżowniki, zabudowane budynkiem mieszkalnym. Jego powierzchnia wynosi ok. 2160 m².

Projekt planu stanowi fragment obszaru, na którym obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu „Smochowice Południe” w Poznaniu (uchwała Nr XXX/285/V/2008 Rady Miasta Poznania z dnia 15 stycznia 2008 r.⁶⁶).

Obszar opracowania otaczają tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usługowej oraz od ul. Pelplińskiej – teren zabudowy usługowej. Obszar opracowania ma zapewniony dostęp do podstawowych sieci infrastruktury technicznej.

Charakterystyka elementów środowiska w granicach obszaru projektu mpzp „W rejonie ulic Starogardzkiej i Pelplińskiej” w Poznaniu została przedstawiona w drugim rozdziale prognozy oddziaływania na środowisko.

Obszar opracowania stanowi płaski teren położony w obrębie zurbanizowanej części równiny sandrowej, ukształtowanej w epoce plejstocenu w wyniku typowej proglacialnej sedymentacji sandrowej. Położony jest na najwyższym poziomie równiny sandrowej, na poziomie ok. 92 m n.p.m.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania, na całym obszarze opracowania do głębokości 10 m p.p.t. panują prawie jednolite warunki gruntowe. Pod warstwą gruntów antropogenicznych zalegają plejstoceńskie, wodnolodowcowe grunty niespoiste – osady serii *QpGfNsp* i *QpGNsp*, głębiej zalegają grunty spoiste – osady serii *QpGsp*. Analizowany obszar charakteryzuje się przeciętnymi warunkami budowlanymi.

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp nie stwierdzono występowania udokumentowanych i zarejestrowanych zasobów naturalnych w postaci złóż surowców mineralnych. Nie występują tu również cieki oraz zbiorniki wodne. Pod względem hydrograficznym analizowany obszar położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w regionie wodnym rzeki Warty, w granicy zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Samica Kierska (PLRW6000231871299). Wody poziomu gruntowego na analizowanym obszarze zalegają na głębokości od 1 do 2 m p.p.t. Cały analizowany teren położony jest w zasięgu trzeciorzędowego piętra wodonośnego 1cTr/I. Głębokość występowania głównego użytkowego poziomu wodonośnego w obrębie analizowanego obszaru wynosi 50-100 m. W granicach obszaru opracowania nie stwierdzono studni ujmujących wody trzeciorzędowe lub czwartorzędowe, jak również lokalizacji stref ochronnych ujęć wody. Cały analizowany obszar znajduje się poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

Z uwagi na całkowite przekształcenie obszaru przez człowieka, został on pozbawiony autogenicznych zbiorowisk roślinnych, a występująca tu roślinność składa się z planowo posadzonych drzew i krzewów, zajmujących nieduże powierzchnie na obrzeżach zabudowanych działek oraz z trawiastej powierzchni porastającej pozostałe niezabudowane działki. Spontaniczna, ruderalna roślinność porasta najmniej użytkowane powierzchnie niezabudowanych działek, głównie przy ich ogrodzeniu.

Skład gatunkowy przedstawicieli fauny ograniczony jest głównie do gatunków przystosowanych do życia w warunkach miejskich, w sąsiedztwie terenów zabudowanych. Obserwowane były liczne

⁶⁶ Dz. Urz. Woj. Wlkp., z 2008 r., Nr. 40, poz. 824

ślimaki, w tym m.in. ślimak winniczek (*Helix pomatia*). Awifauna reprezentowana jest głównie przez gatunki ptaków występujących na terenach zurbanizowanych. Pospolicie na terenie tym występuje m.in.: gołąb miejski (*Columba livia f. urbana*), sierpówka (*Streptopelia decaocto*), sroka (*Pica pica*), wróbel zwyczajny (*Passer domesticus*), mazurek (*Passer montanus*), kawka zwyczajna (*Coloeus monedula*).

Według regionalizacji klimatycznej (Woś 1994) obszar objęty granicami planu, podobnie jak obszar całego Poznania, należy do Regionu Środkowowielkopolskiego. Dominującymi masami powietrza, szczególnie w okresie letnim i jesiennym, są masy powietrza polarno-morskiego, które napływają znacznie częściej niż powietrze polarno-kontynentalne. Najrzadziej pojawiają się masy powietrza arktycznego oraz zwrotnikowego.

Opisując specyfikę lokalnych warunków klimatycznych, przekładających się na warunki mikroklimatyczne istotne w skali projektu planu, należy zwrócić uwagę na ukształtowanie analizowanego obszaru oraz dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania zarówno jego terenu jak i terenów w jego otoczeniu. W okresie grzewczym, ze względu na dość starą zabudowę mieszkaniową Smochowic, istniejącą poza zachodnią, północną i wschodnią granicą opracowywanego obszaru, w jego granicach może dochodzić do zwiększenia zanieczyszczania powietrza. Jednocześnie położenie opracowywanego obszaru na skraju tej zabudowy, w bliskim sąsiedztwie otwartych terenów lotniska Poznań-Ławica stwarza korzystne warunki przewietrzania analizowanego terenu.

Opierając się między innymi na publikacjach: *Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie wielkopolskim Raport wojewódzki za rok 2020* oraz na danych zebranych w roku 2020 dla punktów pomiarowych zlokalizowanych w granicach powiatu poznańskiego w zasięgu granic JCWPd nr 60, dotyczących obszaru całego miasta, w drugim rozdziale prognozy przeanalizowano także jakość powietrza oraz wód podziemnych, zwracając jednocześnie uwagę na odnotowywane w granicach Poznania przekroczenia dopuszczalnych stężeń benzo(a)pirenu (BaP).

Warunki akustyczne w środowisku w obszarze opracowania – w zakresie oddziaływania hałasu samochodowego i lotniczego, czyli najbliższych zlokalizowanych potencjalnych źródeł hałasu komunikacyjnego – oceniono na podstawie aktualnej dokumentacji *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*. Aktualnie panujące warunki akustyczne w środowisku są korzystne dla ludzi, bo nie przekraczają standardów akustycznych wymaganych dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, a tym samym dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego oraz zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Istniejące warunki akustyczne umożliwiają nawet lokalizację bardziej wrażliwej zabudowy usług oświaty, a także usług zdrowia – jeśli będą zapewnione wymagane standardy akustyczne w porze nocy.

Na obszar projektu planu nie oddziałuje hałas samochodowy (od ul. J.H. Dąbrowskiego) oraz hałas lotniczy związany z funkcjonowaniem lotniska Poznań-Ławica, a także hałas lotniczy z Krzesin, hałas kolejowy i tramwajowy, a także hałas przemysłowy (brak informacji o postępowaniach dot. takich oddziaływań).

Obszar projektu planu znajduje się także poza aktualnymi granicami obszaru ograniczonego użytkowania (OOU) lotniska Poznań-Ławica, wyznaczonymi w Uchwale Sejmiku Województwa Wielkopolskiego ze dnia 30 stycznia 2012 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska Poznań-Ławica w Poznaniu.

Na terenie objętym projektem planu nie występują obiekty i dobra kultury objęte ochroną konserwatorską w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, jak również nie występują udokumentowane stanowiska archeologiczne oraz warstwy kulturowe.

W trzecim rozdziale prognozy stwierdzono, że środowisko przyrodnicze i krajobraz omawianego obszaru zostały całkowicie zantropizowane. Na obszarze projektu planu nie występują zasoby przyrodnicze objęte ochroną prawną w formie: parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Na omawianym obszarze nie występują pozostałe obszary chronione, podlegające ochronie na podstawie innych przepisów, takie jak: lasy, grunty rolne, główne zbiorniki wód podziemnych, strefy ochronne ujęć wodnych, obszary ciche w aglomeracji.

Na obszarze opracowania zaobserwowano gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową. W związku z powyższym, w trakcie realizacji wszelkich inwestycji, również tych stanowiących realizację ustaleń planu miejscowego, należy respektować zakazy i ograniczenia, ustanowione w przepisach

odrębnych w stosunku do chronionych gatunków zwierząt, w tym w ustawie *o ochronie przyrody* i rozporządzeniu *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*.

Wśród istotnych problemów ochrony środowiska, jakie dotyczą obszaru całego miasta – a tym samym również obszaru objętego granicami projektu mpzp – należą problemy związane z przekraczaniem dopuszczalnych poziomów stężeń bezno(a)pirenu w powietrzu atmosferycznym. Stąd też konieczne jest podejmowanie szeregu działań – w tym działań planistycznych – mających na celu ograniczenie lub też wyeliminowanie źródeł ponadnormatywnego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.

Czwarty rozdział poświęcono omówieniu celu i zapisów projektu planu. Głównym założeniem analizowanego projektu planu jest zmiana przeznaczenia terenu ustalonego w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenu „Smochowice Południe” z usługowego na teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej. Sporządzany plan stworzy podstawę prawną do ujednolicenia zasad zabudowy i zagospodarowania dla całego kwartału zabudowy (przy uwzględnieniu obecnych uwarunkowań akustycznych) oraz określenia szczegółowych zasad obsługi infrastrukturalnej i komunikacyjnej.

W zakresie przeznaczenia terenów projekt planu ustala teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej, oznaczony na rysunku planu symbolem **MN/U**. Na terenie tym ustala lokalizację na działce budowlanej jednego budynku mieszkalnego jednorodzinnego albo usługowego, albo mieszkalno-usługowego, przy czym w budynku mieszkalno-usługowym dopuszcza się wydzielenie jednego lokalu mieszkalnego i jednego lokalu użytkowego. W projekcie planu zakazuje się lokalizacji usług handlu o powierzchni sprzedaży w jednym budynku większej niż 100 m². Projekt planu zakazuje lokalizacji: stacji paliw, stacji obsługi pojazdów, myjni, blacharni, lakierni i warsztatów samochodowych.

Projekt ustala lokalizację zabudowy wolno stojącej lub bliźniaczej. Parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu odnoszące się do działki budowlanej zostały skorelowane z układem zabudowy i przedstawiają się następująco:

- dla zabudowy w układzie wolno stojącym – ustalono powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych nie mniejszą niż 700 m² i powierzchnię zabudowy nie większą niż 30% oraz udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 40% działki budowlanej;
- dla zabudowy w układzie bliźniaczym – ustalono powierzchnię nowo wydzielanych działek budowlanych nie mniejszą niż 350 m², powierzchnię zabudowy nie większą niż 40% i udział powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszy niż 30% działki budowlanej.

Projekt ustala dachy budynków płaskie lub strome oraz zależną od nich wysokość budynków – 7,5 m w przypadku dachu płaskiego i 10,5 m w przypadku dachu stromego. W przypadku zabudowy bliźniaczej ustala też zachowanie jednakowej wysokości oraz linii gzymsu.

Projekt planu zawiera szereg ustaleń w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, między innymi takie, jak:

- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć dopuszczonych pozostałymi ustaleniami planu oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej;
- zachowanie istniejących drzew, a w przypadku kolizji z planowaną lub istniejącą zabudową lub infrastrukturą techniczną, wymóg ich przesadzenia lub usunięcia i wprowadzenia nowych nasadzeń;
- zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów;
- dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych;
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe;
- zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych;
- w przypadku lokalizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- w przypadku lokalizacji zabudowy zamieszkania zbiorowego zapewnienie w granicach działki budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy zamieszkania zbiorowego;
- w przypadku lokalizacji zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domów opieki społecznej lub szpitali zapewnienie w granicach działki

budowlanej dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku odpowiednio jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, terenów domów opieki społecznej lub terenów szpitali w miastach;

- zapewnienie standardów akustycznych na granicy z terenami o zdefiniowanych wyższych wymaganiach akustycznych w środowisku;
- dopuszczenie stosowania zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

Z punktu widzenia zapewnienia właściwej ochrony poszczególnych komponentów środowiska istotne będzie także przestrzeganie ustaleń projektu mpzp w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej, nakazujących powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci oraz dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, w tym systemu monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego.

W czwartym rozdziale prognozy przeanalizowano także zgodność zapisów projektu mpzp z ustaleniami obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania* oraz stwierdzono, że proponowana lokalizacja terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy usługowej **MN/U** nie naruszy jego ustaleń.

W prognozie stwierdzono również, że odstępianie od realizacji ustaleń analizowanego projektu nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, bowiem wówczas zasady kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenu oraz ustalania zasad jego zagospodarowania określane będą na podstawie ustaleń obowiązującego mpzp terenu „Smochowice Południe” w Poznaniu. W przypadku pozostawienia obecnego stanu zagospodarowania analizowanego terenu, bez realizacji nowej zabudowy, w obszarze opracowania zostanie zachowana powierzchnia porośnięta roślinnością trawiastą. Zważywszy na obecne użytkowanie terenu, szata roślinna zapewne nie ulegnie dużym zmianom – zatem bioróżnorodność zarówno flory jak i fauny tego terenu nadal będzie utrzymywała na dotychczasowym poziomie. Zmianie również nie powinny ulegać panujące obecnie warunki gruntowo-wodne.

W piątym rozdziale prognozy przeanalizowano zapisy odnoszące się do celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, istotne z punktu widzenia omawianego projektu mpzp. Odniesiono się między innymi do zapisów „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” oraz „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku”. Wskazano, że wyżej przytoczone ustalenia projektu planu, istotne z punktu widzenia ochrony środowiska, uwzględniają ustalenia dokumentów wyższego szczebla.

W szóstym rozdziale prognozy analizowano oddziaływania realizacji projektu planu na środowisko.

Analizując proponowane parametry zabudowy terenu **MN/U**, można stwierdzić, że zabudowanie części tego terenu, usunięcie części szaty roślinnej, naruszenie wierzchnich warstw gruntu, a także przemieszanie głębszych jego warstw, wynikające m.in. z realizacji kondygnacji podziemnych, w trwały i negatywny sposób wpłynie na powierzchnię ziemi. Ze względu na wielkość obszaru objętego projektem planu i niewielki zasięg planowanych zmian dokonanych w jego granicach, skutki oddziaływania na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe w skali planu, a co za tym idzie również w skali lokalnej Smochowic, nie będą znaczące. Proponowane zapisy projektu planu, zapewniają możliwość ograniczenia wielkości powierzchni objętych ponownymi przekształceniami gruntu i pozostawienie w niezmienionym stanie możliwie największych powierzchni, umożliwiających wegetację roślin oraz powierzchni przesiąkalnych dla wód opadowych i roztopowych.

Nie przewiduje się również, by realizacja projektu planu spowodowała znaczące, negatywne oddziaływania na stan wód podziemnych. O zmianach w zasięgu terenów inwestycyjnych będą decydowały rozwiązania przyjęte przez poszczególnych inwestorów w zakresie sposobu gospodarowania wodą z opadów atmosferycznych, a sposób ten jest obecnie określone w przepisach odrębnych. Z pewnością zachowanie powierzchni przesiąkalnych sprzyja możliwości zagospodarowania wód opadowych w granicy działki budowlanej, a dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych służy ograniczaniu odprowadzania ich do sieci kanalizacji deszczowej. Zatem ustalenia projektu planu sprzyjają zatrzymaniu możliwie największej ilości wód w terenie i zapewnieniu możliwie stabilnych warunków hydrogeologicznych środowiska w obszarze opracowania. Realizacja zabudowy i zagospodarowanie terenu wykorzystujące proekologiczne ustalenia planu minimalizuje prawdopodobieństwo wywołania znaczących negatywnych oddziaływań w stosunku do zasobów i jakości wód podziemnych.

Realizacja zabudowy i zagospodarowania terenu zgodnie z ustaleniami projektu mpzp, mimo zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, zmian w składzie gatunkowym szaty roślinnej oraz prawdopodobnych zmian ilościowych poszczególnych populacji zwierząt, nie powinna doprowadzić do znaczącego zmniejszenia różnicowania gatunkowego flory i fauny w granicach całego terenu objętego projektem planu. Ewentualne zmiany bioróżnorodności flory i fauny, wywołane realizacją ustaleń planu, biorąc pod uwagę obecny, dość ograniczony dobór gatunków roślin, poprzez urozmaicenie gatunkowe zieleni urządzonej towarzyszącej nowej zabudowie, mogą przyczynić się do nieznacznego wzbogacenia gatunkowego szaty roślinnej terenu i związanych z nimi zmian w składzie gatunkowym jego fauny.

Analizując oddziaływanie na powietrze w prognozie zwrócono uwagę, że projekt planu zawiera ustalenie dotyczące powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci (w tym np.: sieci gazowej i energetycznej). Dostęp do sieci infrastruktury technicznej w przypadku nowej zabudowy umożliwia wykorzystanie innych niż tradycyjne źródeł dostarczania ciepła, np. z zastosowaniem instalacji gazowych, elektrycznych itp. Wpływa to w sposób bezpośredni na ograniczenie możliwości pojawienia się źródeł emisji niskiej, wpływających na wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza. W przypadku realizowanej zabudowy projekt planu dopuszcza stosowanie indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe, co również pozwoli na znaczne ograniczenie negatywnego oddziaływania nowych emitorów zanieczyszczeń powietrza. Dodatkowo w projekcie planu wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, co ogranicza możliwość lokalizacji na analizowanym obszarze obiektów stanowiących istotne źródło zanieczyszczeń powietrza. Negatywne skutki realizacji planu mogą, w ograniczonym zasięgu przestrzennym i czasowym, wystąpić jedynie w trakcie realizacji nowej zabudowy. Zapisy w zakresie ochrony środowiska są wystarczające dla ochrony jakości powietrza na tym terenie i pozwolą na zminimalizowanie ewentualnych niekorzystnych oddziaływań.

Analizując warunki mikroklimatyczne analizowanego obszaru należy zwrócić uwagę na jego korzystne położenie na południowych obrzeżach zabudowy Smochowic – pośród niskiej zabudowy i w bliskim sąsiedztwie lotniska Poznań-Ławica. Takie położenie, zważywszy na płaskie ukształtowanie terenów zabudowy pośród której ulokowany jest opracowywany plan i jego projektowaną niską zabudowę, stwarza korzystne warunki przewietrzania analizowanego terenu i tym samym zapobiega utrzymywaniu się niekorzystnych warunków aerosanitarnych. Należy też zauważyć, że realizacja projektu planu nie spowoduje, zmiany rzeźby terenu, a proponowana lokalizacja niskiej zabudowy dobrze wkomponuje się w otoczenie i obecny układ ulic, bez stwarzania barier utrudniających przewietrzanie sąsiednich terenów. W prognozie stwierdzono, że projekt planu wprowadza ustalenia w zakresie szczegółowych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy, zagospodarowania terenu, jak też i zasad ochrony środowiska, które przyczynią się do powstania zabudowy i ukształtowania przez nią warunków mikroklimatycznych nie odbiegających od tych, jakie ukształtowały się pośród zabudowy otaczającej obszar opracowania. Skutkiem czego, zmiany dokonane na opracowywanym terenie, zgodnie z ustaleniami planu miejscowego, nie wpłyną w sposób znaczący na parametry klimatu lokalnego Smochowic.

W prognozie stwierdzono, że w przyszłości, w granicach obszaru projektu planu – w wyniku realizacji ustaleń szczegółowych, sformułowanych m.in. w dziedzinie kształtowania klimatu akustycznego w środowisku i w budynkach – warunki akustyczne w środowisku będą korzystne dla planowanych funkcji terenu **MN/U**, w tym przede wszystkim w przypadku lokalizacji na tym terenie zabudowy mieszkaniowo-usługowej czy zabudowy zamieszkania zbiorowego, a także zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W przypadku lokalizacji bardziej wrażliwej zabudowy usługowej – usług oświaty i zdrowia należy zapewnić wymagane, bardzo wysokie standardy akustyczne w środowisku, przede wszystkim w porze nocy. Projekt planu nakazał zapewnienie odpowiednich standardów akustycznych w środowisku, także na granicach z terenami o wyższych wymaganiach akustycznych w środowisku, jak również dopuścił stosowanie zasad akustyki architektonicznej i budowlanej w budynkach z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

Stwierdzono również, że obszar projektu planu nie będzie skażony hałasem samochodowym, kolejowym, tramwajowym i lotniczym oraz hałasem przemysłowym, podobnie jak to jest obecnie.

W prognozie stwierdzono, że w wyniku realizacji ustaleń planu nie należy spodziewać się negatywnych oddziaływań na ludzi obecnie użytkujących obszar opracowania, jak też na ludzi zamieszkujących tereny w jego otoczeniu. Proponowane zmiany zagospodarowania powinny umożliwić realizację zabudowy wpisującej się w sposób optymalny w układ funkcjonalno-przestrzenny Smochowic, ze stosunkowo dużym udziałem zieleni i z odpowiednią obsługą komunikacyjną oraz infrastrukturą techniczną, zapewniającą odpowiedni komfort użytkowania terenu.

Docelowa realizacja nowej zabudowy na terenie **MN/U** spowoduje trwałą, widoczną zmianę w obecnym krajobrazie obszaru opracowania. W miejscu otwartej przestrzeni, porośniętej roślinnością trawiastą, powstaną budynki mieszkaniowe jednorodzinne albo usługowe, albo mieszkalno-usługowe w zabudowie wolno stojącej lub bliźniaczej wraz z odpowiednio (adekwatnie do charakteru zabudowy) rozlokowanymi budynkami garażowymi lub gospodarczymi. Realizacja zabudowy zgodnie z projektem planu powinna przyczynić się do powstania możliwie uporządkowanego układu zabudowy, ponieważ projekt ustala parametry zabudowy nawiązujące do zabudowy w jego najbliższym otoczeniu. Powstająca zabudowa z pewnością nie spowoduje negatywnych oddziaływań na krajobraz i będzie zharmonizowana z zabudową w otoczeniu.

Realizacja projektu planu zapewne przyczyni się do przyrostu ilości dóbr materialnych. Oddziaływań w tym zakresie można spodziewać się na skutek powstania zabudowy i zagospodarowania terenu w otoczeniu nowej zabudowy, między innymi przez rozbudowę obsługujących ją sieci infrastruktury technicznej. Oceniając przyrost ilości dóbr materialnych w skali obszaru opracowania, oddziaływania na dobra materialne można uznać za znaczące. Jednak zmiany wynikające z realizacji projektu planu nie będą miały dużego znaczenia w skali lokalnej, ze względu na prawie całkowite zainwestowanie obszaru Smochowic.

W siódmej części niniejszej prognozy odniesiono się do zagadnień związanych z analizą skutków realizacji postanowień planu miejscowego oraz częstotliwości jej przeprowadzania, wskazując przede wszystkim na możliwość wykorzystania istniejącego już systemu monitoringu. Monitoring skutków realizacji analizowanego projektu mpzp w zakresie oddziaływania na środowisko powinien polegać na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska (lub w ramach indywidualnych zamówień), a także na monitorowaniu realizacji proekologicznych ustaleń mpzp na etapie wydawania decyzji pozwoleń na budowę, dotyczących np.: wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną zgodnie z ustaleniami planu (co jest istotne m.in. wobec zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwa stałe w indywidualnych systemach grzewczych), ochrony istniejących drzew i odpowiednio wysokich powierzchni biologicznie czynnych.

W części ósmej stwierdzono, że analizowany projekt planu nie wymaga wskazania nowych rozwiązań alternatywnych w zakresie rozwiązań funkcjonalnych i ustaleń w zakresie ochrony środowiska i przyrody, ponieważ obecne ustalenia projektu są optymalne z punktu widzenia charakterystyki analizowanego obszaru oraz planowanych przekształceń funkcjonalno-przestrzennych.